FUNDACIÓ
PERE TARRÉS

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

CURS 2019-2020

EBM L'ESTEL

ÍNDEX

1. PROPOSTA DE PROJECTE DE GESTIÓ PEDAGÒGICA 3
1.1. JUSTIFICACIÓ DEL PEC 3
1.2. L'ENTORN 4
2. PRINCIPIS PEDAGÒGICS I OBJECTIUS 4
2.1. PRINCIPIS PEDAGÒGICS I D'INTERVENCIÓ 4
2.1.1.MARC CONCEPTUAL 4
2.1.2. PRINCIPIS PEDAGÒGICS 4
2.2. OBJECTIUS 8
2.3. CONCEPCIÓ DE LA NOSTRA ACCIÓ EDUCATIVA 9
2.3.1. PAPER DE L'ADULT I DEL PROFESSIONAL 10
2.3.2. LES RELACIONS ENTRE IGUALS 10
2.3.3. CONTEXT EDUCATIU 11
2.3.4. CRITERIS METODOLÒGICS 11
3. CONCRECIÓ PEL DESENVOLUPAMENT DEL CURRÍCULUM 12
3.1. CARACTERÍSTIQUES DELS INFANTS 0-3 12
3.2. capacitats de l'etapa 13
3.3. objectius de cicle 14
3.4. concreció dels continguts curriculars 15
3.5. l'avaluació 26
3.5.1. L'APRENENTATGE: LA CLAU 26
3.6. innovacions formatives 28
3.6.1 INNOVACIONS EN L'APRENENTATGE 28
4. EL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE 28
4.1. l'ús de la llengua a l'escola 29
4.2. objectius generals del projecte lingüístic 30
5. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT 31
5.1. L'ESCOLA INCLUSIVA 31
5.2. TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT 32
5.3. ATENCIÓ A LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES 34
5.3.1. OBJECTIUS D'ATENCIÓ A INFANTS AMB NEE 35
5.3.2 LES ADAPTACIONS CURRICULARS 36
6. SERVEIS .....

6.1. servei escolar 37
6.1.1. PROCÉS EDUCATIU DE L'INFANT 37
6.1.2. METODOLOGIA 39
6.1.3. ORGANITZACIÓ DEL SERVEI ESCOLAR 44
6.1.4. SERVEI D'ACOLLIDA I PERMANÈNCIA 46
7. CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL 47
7.2. CRITERIS EN RELACIÓ AL CENTRE 47
7.2.1 HORARIS 47
8.RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES 48
8.1. PARTICIPACIÓ I MITJANS DE RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES DE L'ESCOLA 48
9. TREBALL EN XARXA 50
10. PROPOSTA DE SERVEIS COMPLEMENTARIS 53

1. PROPOSTA DE PROJECTE DE GESTIÓ PEDAGÒGICA

1.1. JUSTIFICACIÓ DEL PEC

Per l'elaboració del nostre projecte educatiu ens hem basat en les bases legals corresponents, especialment el Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle d'educació infantil.

Pel que fa referènciaa les ràtios d'infants a l'aula venen determinades per normativa de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) del 10 de juliol de 2009 que regula els principis generals de l'Educació infantil i estableix aquesta com una etapa educativa amb estructura pròpia.

Finalment l'organització de les aules es farà d'acord amb la normativa vigent seguint amb caràcter referencial el Reial Decret 132/2010 del 12 de febrer que regula els requisits mínims dels centres docents no universitaris que imparteixen l'ensenyament de règim general. La llar d'infants ofereix 66 places per a infants de 1 a 3 anys de tota la ciutat de Manresa, doncs la zona d'influència és molt àmplia. Tenim dos grups d'infants de 1 a 2 anys amb 13 infants cada grup i dos grups d'infants de 2 a 3 anys amb 20 infants a cada grup.

El projecte educatiu de centre (d'ara en endavant PEC) recull l'orientació, els principis i els valors ideològics i pedagògics que conformen l'acció educativa. Constitueix un marc per a l'actuació coordinada de tots els membres de la comunitat educativa ja que defineix la personalitat del centre.

Els trets d'identitat del centre fan referència a la concreció dels principis educatius i valors ideològics que consensuen els membres de la comunitat educativa i que manifesten un posicionament en front de certs temes d'importància educativa sobre els quals no hi pot haver interpretacions diferents en un mateix equip educatiu.

La nostra Llar, d'acord amb la seva autonomia pedagògica i organitzativa ha elaborat un projecte educatiu en el qual es concreten els principis pedagògics i organitzatius, els valors, els objectius i les prioritats d'actuació. Així mateix i hem inclòs:

- La concreció per al desenvolupament del currículum.
- Les característiques de l'entorn social, cultural i sociolingüístic
- Els criteris d'ús de la llengua catalana en el centre.
- Els criteris de no-discriminació i d'inclusió educativa.
- Els criteris per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- La concreció dels criteris metodològics, organitzatius i de seguiment i observació de l'infant.
- L'organització de l'horari escolar, que inclourà les mesures per a l'acolliment i familiarització dels infants.
- La concreció dels mitjans de relació amb les famílies.

L'objectiu és el de construir una llar d'infants feta a mida, en funció de les característiques dels infants i les famílies que la constitueixen així com també de l'entorn en el que ens trobem.

1.2. L'ENTORN

El treball en la comunitat, relacionant-nos i coordinant-nos amb els diferents serveis que tenen com a objecte d'intervenció els infants petits i les seves famílies, ens dóna una visió més àmplia de tot l'entorn dels infants i ens ofereix l'oportunitat de compartir el que anem treballant, veure formes diferents d'intervenir, conèixer d'altres professionals, oferir a les famílies recursos que tenen al seu abast i, en definitiva, oferir una atenció més adequada i de qualitat.

Treballar coordinadament amb altres serveis demana haver-nos conegut primer, pensar en què és el què ens podem oferir i compartir, com podem treballar plegats i posteriorment planificar accions conjuntes. Això demana l'esforç d'apropament de tots i totes i uns objectius de treball clars.

La Llar d'infants municipal L'Estel es troba situada al barri Passeig i Rodalies de Manresa, al costat del centre històric i on s'agrupa la major part del comerç especialitzat, dels serveis públics i privats, dels serveis administratius i dels equipaments de la ciutat convertint-se en punt de trobada de molts ciutadans i en l'eix vertebrador de la vida quotidiana.

Al barri conviuen edificis de nova construcció d'alt standing i edificis privats, públics i religiosos de gran valor històric i artístic que il·lustren l'estil arquitectònic del Modernisme.

Gran part de la població que viu al barri està entre el 25 i el 50 anys. Tot i que es tracta d'una població envellida, es veu una recuperació en la franja 0-4, possiblement, els fill/es dels joves entre 30 i 35 anys.

La Llar d'infants L'Estel es troba ubicada dins de l'edifici de la Renaixença, una escola de primària. L'edifici es va construir durant el curt període de la República seguint el model 'racionalista' que destaca per l'amplitud dels espais i construccions simples amb molta llum. Actualment, l'edifici està catalogat com a patrimoni històric i protegit per l'Ajuntament de Manresa.

Els serveis i equipaments més propers a l'escola són: la biblioteca del Casino, el CAP Bages, Correus i telègrafs, etc. També el poliesportiu de Pujolet, el Centre Cívic Selves i Carner que pertanyen al barri de Plaça Catalunya que és molt proper a l'escola,... Finalment cal destacar la proximitat de l'edifici de l'Ajuntament amb tots els seus serveis.

2. PRINCIPIS PEDAGÒGICS I OBJECTIUS

2.1. PRINCIPIS PEDAGÒGICS I D'INTERVENCIÓ

2.1.1.MARC CONCEPTUAL

Des de la Llar d'infants l'Estel ens comprometem a treballar sota els següents principis pedagògics i que tots els documents estaran emmarcats per aquests, essent el marc general que garanteixi una actuació educativa de qualitat.

2.1.2. PRINCIPIS PEDAGÒGICS

L' EBM L'Estel es sustenta en el següents principis pedagògics:

La implicació de les persones que formen part de l'entorn de l'infant per tal d'afavorir en el seu creixement i desenvolupament com a individu social, entenent l'educació com a procés global entre escola, família i entorn.

La formació i el creixement de l'individu es realitza en societat. Aquesta ha de ser agent potenciador de les seves capacitats individuals i socials per tal de generar actituds solidàries i igualitàries envers ella mateixa. Una escola de tots i per a tots, és a dir, que no exclou ningú, que és oberta i participativa en la dinàmica general i en les actuacions concretes a cada realitat escolar, tot creant un model de diàleg i participació de tots els agents educatius.

El treball en xarxa ens dona eines per tal de complementar la nostra feina i contribuir conjuntament a la millora en la qualitat de vida de la societat.

El pluralisme i els valors democràtics sota el respecte i no discriminació de qualsevol concepció filosòfica del món i de qualsevol ideologia política, estimulant els valors de convivència.

L'acceptació de totes les persones sense fer discriminacions per raons de naixement, raça, sexe, religió, ideologia, situació personal o familiar. Preservar la intimitat de les persones i no divulgar ni utilitzar informacions personals per a cap finalitat sense l'autorització dels interessats o tutors en cas de ser menors.

El desenvolupament dels infants i les seves famílies en tots els seus àmbits, amb garanties d'igualtat i solidaritat.

Amb la promoció de la llibertat, la tolerància i la solidaritat com a valors fonamentals en una societat democràtica, amb el conseqüent respecte als drets i les llibertats fonamentals i l'obertura, la participació i la democratització en tots els nostres àmbits d'actuació.

L'educació que respecta i parteix dels interessos i inquietuds dels infants i de les seves famílies.

La necessitat de partir del bagatge d'experiències dels infants per garantir la seva plena adaptació en la vida del centre i per potenciar els aprenentatges que els siguin significatius.

Posarem l'accent en la importància dels processos per arribar als aprenentatges i no en el coneixement final. En l'habilitat per a la resolució dels problemes i en la manera d'arribar a aquesta solució tant pel què fa a continguts cognitius com a les relacions interpersonals.

Una atenció educativa de qualitat ha de potenciar la participació de les famílies a la llar i en aquells aspectes que poden incidir en el creixement i desenvolupament dels seus fills i les seves filles. Per tant, cal que les famílies i l'equip educatiu s'impliquin en un projecte comú de centre.

Una escola de qualitat que garanteixi l'intercanvi entre les diferents persones: infants, famílies, educadors, que conformen la vida del centre. Per això, cal insistir en el lligam amb la realitat de l'entorn, en l'adequació a les necessitats horàries familiars i, tot i que cada grup d'infants compti amb un educador o educadora de referència, en la conveniència de crear en el centre un ambient que permeti l'intercanvi entre adults i infants de manera que tots siguem partícips del funcionament global de la Llar.

El joc és l'activitat fonamental en la vida dels petits, és la construcció de la pròpia personalitat. Quan els nens juguen estan investigant i comprenent totes aquestes coses que els serviran per poder entendre com són els altres, com són ells i com funcionen les coses.

També amb la investigació de materials que tinguin diverses possibilitats manipulatives, sensorials i cognitives.

La llar d'infants com a transmissora dels diferents fets culturals.

Hem de poder oferir un ventall ampli de fets culturals perquè els nostres infants puguin aprendre a gaudir, interpretar i cultivar les diferents manifestacions de la cultura que estiguin al seu abast.

L'atenció a la diversitat, potenciant el desenvolupament de les capacitats i no de les limitacions de les

persones.

Des del respecte i la formació amb unes eines i estratègies adequades caldrà atendre els infants amb necessitats educatives específiques per tal d'aconseguir el seu desenvolupament en un marc positiu i segur.

Partir de la diversitat com una riquesa i una oportunitat on tothom hi tingui el seu lloc, on la cooperació superi la competitivitat i on tothom sigui acceptat com un membre valuós per arribar a assolir una igualtat d'oportunitats.

L'arrelament de la llar d'infants al medi socionatural més immediat i a la realitat i cultura del seu entorn.

Utilitzarem el català com a llengua pròpia de les llars i la promoció de la llengua i de la cultura catalanes en el seu marc d'intervenció.

Potenciarem el coneixement d'altres cultures especialment la dels usuaris de l'escola per tal d'enriquir-nos i prevenir l'exclusió social amb el coneixement i l'acceptació de les diferències.

Una escola inclusiva en la que totes les accions, tant amb els alumnes com amb les seves famílies, tenen en compte les diferents realitats amb l'objectiu d'incloure'ls en el projecte educatiu comú oferint-los igualtat d'oportunitats.

L'educació és intencional i, per tant, planifiquem, programem i avaluem la nostra acció educativa.

Coordinació pedagògica de l'equip educatiu. Un model de qualitat amb una línia pedagògica coherent. Això implica la coordinació, el debat i la presa de decisions conjuntes. Una llar d'infants innovadora, amb esperit de recerca que ajudi a definir cada cop millor l'actuació pedagògica, que faci referència també a la revisió constant de programes i actuacions i que signifiqui un impuls constant de treball.

Els principis bàsics que defineixen l'EBM L'Estel són:

Pública

Sostinguda amb fons públics, atén la pluralitat social i ofereix igualtat d'oportunitats

Democràtica

Fonamentada en el diàleg, la participació, la informació, la transparència i la implicació dels agents educatius (família, professorat i administració)

Integradora

Atén les necessitats específiques dels infants que ho necessiten i ajuda a compensar les desigualtats

Inclusiva

Entén la diferència com un fet positiu, en cap cas hi haurà discriminació per raons de naixement, raça, sexe, religió, opinió i circumstància personal o social, ni barreres arquitectòniques.

Integral

Contribueix en el desenvolupament total de les capacitats de cada infant

Renovada

Accepta totes les corrents pedagògiques innovadores entre les quals es destaca aquelles que desenvolupin al màxim les capacitats dels infants. Formació permanent per part de l'equip educatiu

Quotidiana

Dona importància als hàbits i l'autonomia de l'infant. La pedagogia de la vida quotidiana és l'eix vertebrador ja que respecta el ritme d'aprenentatge dels infants.

Respectuosa amb la diversitat

Reconeix el valor de les diverses cultures, potencia el coneixement i el respecte vers els altres, i tracta de manera individual els infants segons les seves necessitats i capacitats

Escola oberta a l'entorn

Oberta al municipi i coneixedora de la realitat social i cultural que l'envolta.

Escola oberta a les famílies

Les famílies són el principal agent d'educació dels seus fill/es; la relació, la comunicació, l'intercanvi i la participació a l'escola són claus.

Coeducadora

Vetlla per un desenvolupament individual i una convivència equilibrada entre ambdós sexes, potenciant l'escolarització mixta per a la igualtat entre nens i nenes, per tal que això no sigui motiu de discriminació ni d'inhibició enfront de cap tipus d'aprenentatge

Aconfessional

Respectuosa amb les diferents creences, però aliena a les pràctiques doctrinàries, i que articula convivència social sobre l'eix d'un conjunt de valors cívics basats en els drets humans

Catalana

La llengua catalana és la llengua base d'aprenentatge i la llengua vehicular en totes les activitats i comunicacions

Singular

Vetlla per oferir diferents recursos d'expressió artística, literària i musical

2.2. OBJECTIUS

Els objectius d'aprenentatge expressen el que es vol que aprengui l'alumnat i per això han de concretar les habilitats necessàries per a desenvolupar les capacitats, ja que ens situem en el màxim grau de concreció del currículum. Els objectius fixats tenen en compte l'adquisició de tota mena de coneixements, integrant tots els tipus de continguts de manera globalitzada i indiquen quines capacitats es treballen en cada unitat didàctica. Els objectius del primer cicle d'educació infantil expressen les capacitats que els infants han d'haver desenvolupat en acabar aquest període en relació amb els continguts de les àrees, Així l'infant haurà de:

1. Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.

2. Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportament socials que facilitin la integració en el grup

3. Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals

4. Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.

5. Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant l'autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià.

6. Actuar sobre la realitat immediata, descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre els objectes segons les seves característiques perceptives

7. Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic

8. Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.

Els objectius de l'EBM L'Estel són els següents:

Objectius respecte els infants:

- Proporcionar als infants un marc d'activitats que permetin el progressiu descobriment i creixement personal
- Possibilitar la relació amb els altres infants, l'adquisició de valors, hàbits i pautes de conducta que afavoreixin la seva autonomia personal i la integració en la societat.
- Donar resposta a les necessitats educatives especials dels infants

Objectius respecte les famílies:

- Complementar el context educatiu familiar, potenciant el desenvolupament general dels infants, tot ajudant als pares i mares en l'adquisició d'habilitats i recursos per afrontar les noves situacions
- Facilitar l'observació i resolució de situacions derivades de l'evolució i educació dels fills/es, potenciant el treball preventiu

Objectius respecte al territori:

- Integrar la llar d'infants dins el conjunt dels serveis que intervenen en la petita infància al municipi, per tal de promoure la col·laboració interprofessional en les intervencions en aquesta etapa
- Formar part de les xarxes municipals de serveis d'atenció a la petita infància per tal de compartir experiències i treballar conjuntament.

2.3. CONCEPCIÓ DE LA NOSTRA ACCIÓ EDUCATIVA

Per nosaltres educar és el procés mitjançant el qual, els infants desenvolupen coneixements, valors, costums i formes d'actuar. Tenim present l'educació, no només en les paraules, sinó en les accions, sentiments i actituds.

Per nosaltres educar implica donar les eines als infants per a poder créixer com a persones en un entorn en el qual es desenvoluparan a través de la seva vida i per tant hauran de tenir estratègies per ser feliços i relacionar-se amb l'entorn.

Entenem l'educació donant protagonisme a les tres parts implicades, sobretot als infants, òbviament, però també a les famílies, així com l'equip educatiu per tal de treballar conjuntament i potenciar les capacitats dels infants, a través de tot allò que ofereix l'escola.

És bàsic entendre que no hi ha una única manera d'ensenyar, sinó múltiples possibilitats en funció dels aprenentatges que es volen promoure, el

context, els nens i els sabers previs. Al llarg del document podrem trobar com treballem per a fer significatius aquests aprenentatges i concretem aquest concepte en el dia a dia.

2.3.1. PAPER DE L'ADULT I DEL PROFESSIONAL

Ens queda lluny la funció de l'adult com a transmissor (que té els coneixements i els ensenya) de sabers i coneixements i, en canvi, sorgeix un professional integrat en els diferents contextos que projecta a l'aula i és capaç de:

- Confiar en les possibilitats i capacitats dels infants.
- Escoltar; capaç d'interpretar el missatge que transmet l'altre en tots els seus llenguatges.
- Observar per fer-se conscient del què està passant. Això implica delimitar el què es vol observar, documentar-ho i fer-ne una interpretació que enriqueixi al grup i a la individualitat.
- Crear contextos en els quals les curiositats, teories i investigacions dels infants puguin sentir-se legitimades i escoltades.
- Crear un ambient on el benestar i la cura de les personessiguin els trets predominants.
- Fer una contínua reflexió sobre l'orientació del projecte educatiu del centre.

El paper del professional ha de ser el de reconèixer les necessitats existents en el grup (tant d'infants, com de famílies, com ambdós alhora) i així poder planificar i/o organitzar experiències que els donin resposta.

EQUIP EDUCATIU

L'equip educatiu és un pilar molt important i fonamental en la vida quotidiana i educativa a l'EBM L'Estel. Tot l'equip educatiu construeix el projecte educatiu de l'escola bressol. Una de les motivacions de l'equip és el treball cooperatiu, pedagògic i sentir-se que forma part del projecte educatiu del centre. La direcció del servei és una peça clau, informant i coordinant amb responsabilitat tots els processos que es viuen dins la llar d'infants, acompanyant a educadors/es, i sobretot garantint que es segueix els projecte educatiu, escoltant les aportacions creatives, de reflexió i d'experiència de tot l'equip. Dins del treball en equip és rellevant establir i acordar aspectes organitzatius i pedagògics que fan afavorir al bon funcionament de l'escola. Per tant és important treballar la cohesió d'equip tenint en compte:

- Uns objectius clars i compartits per tots els membres de l'equip i una bona comunicació
- Formació contínua
- Tenir clars les responsabilitats de cadascú
- Distribució adequada del temps de les reunions i temps suficient de gestió individual

2.3.2. LES RELACIONS ENTRE IGUALS

És evident el paper i la importància dels iguals i les activitats en petits grups. És una relació simètrica que permet que es doni una gran solidaritat i cooperació i que afavoreix la creació de dinàmiques organitzatives i autoorganitzatives, en les quals poden sorgir divergències capaces de generar negociacions i intercanvis molt significatius.

En aquestes relacions és on es dona la construcció de coneixements, interpretacions, teories sobre la realitat. Els pensaments prenen forma, s'expressen, es confronten amb interpretacions diferents i se'n generen de noves. Són moments de préstecs i adopcions de noves idees, amb presència o no de l'adult; són moments de conflictes cognitius, d'imitacions i de generositat.

És evident que en aquests moments de relació sorgeixen diferents tipus de conflictes: de relació, d'interessos, etc. Però també hem de tenir clar que, en funció de com sigui el procés de resolució del conflicte, aquest es convertirà en un mitjà per avançar i créixer, en un promotor de l'evolució personal i social. Quan parlem de resolució de conflictes l'objectiu no és eliminar-lo, sinó que és transformar-lo cap a formes més constructives. Cal posar paraules al què entenen els infants, i creure en ells de forma

incondicional, i tenir sempre present que l'adult que l'acompanya és el seu model.

La composició del grup -en variables com l'edat, el sexe, el nombre, la disposició espacial, l'interès i la proximitat respecte a la proposta- constitueix un element estructurant per a poder produir un intercanvi que sigui eficaç.

Per tant, en el nostre projecte, és primordial crear contextos en que tots aquests aspectes es donin i es potenciïn si volem que es donin aprenentatges i desenvolupaments realment significatius, harmònics i integrals.

2.3.3. CONTEXT EDUCATIU

Tots aquests elements personals i materials conformen el context educatiu. Els espais i els objectes no són neutres, influeixen en les conductes i estats d'ànim. Cal organitzar i pensar en tots aquest elements per tal de crear un context ric, on hi hagi un ventall d'oportunitats d'elecció, donant als infants la possibilitat d'escollir què fer, on, com,quan i amb qui. Caldrà doncs distribuir els espais i materials que facilitin l'activitat autònoma de l'infant i fomentin la relació i l'intercanvi. Ara bé, caldrà que tot això es faci de manera que es garanteixi un clima de seguretat i confiança, amb una estabilitat en les relacions i amb una previsibilitat de les situacions i esdeveniments. Totes aquestes preses de decisions corresponen a l'equip educatiu i hauran d'estar en concordança amb les concepcions i intencions educatives. Però l'afirmació amb la que iniciàvem aquest punt ens porta més enllà dels aspectes observables objectivament, es refereix a l'ambient que ha de crear l'element humà dels centres amb els/les professionals com a principals precursors de que aquest sigui ric, agradable i acollidor. Ho ha de fer amb maduresa i equilibri personal, capacitat i voluntat de diàleg, alegria i ganes de viure, imaginació, paciència, curiositat i interès per tot el que l'envolta, així com amb una gran capacitat d'escolta i d'aturar la mirada.

2.3.4. CRITERIS METODOLÒGICS

La metodologia en la qual es treballa està basada en el constructivisme, en el descobriment i en el fet de proporcionar els estímuls adequats en el moment just i necessari per tal que l'infant es desenvolupi adequadament d'acord amb la seva edat. Així doncs, es tracta d'acompanyar a l'infant per tal que construeixi els seus propis esquemes de coneixement. Cal tenir present:

- L'infant és el protagonista, subjecte actiu dels seus aprenentatges. S'ha de treballar tenint present els interessos, necessitats, emocions, sentiments i idees prèvies.
- Crear relacions significatives entre les seves experiències prèvies i els nous aprenentatges.
- La perspectiva globalitzadora s'adequa a les necessitats dels infants, ja que fa que adquireixin aprenentatges significatius.
- L'observació directa i la pròpia experimentació facilita la recollida d'informació i el seu tractament.
- El joc entès com a primer element principal del desenvolupament emocional, intel·lectual i social. Així, els nens i nenes estableixen relacions significatives.
- La vida quotidiana, a través dels moments o situacions que es generen durant la jornada, es promouen nous aprenentatges.
- L'espai de l'escola permet que el nen o nena se situï i se'l senti seu. Així doncs, l'organització serà flexible, atenta als canvis i donant especial atenció als espais exteriors.
- Les situacions d'aprenentatge s'organitzen tenint en compte els agrupaments amb els seus iguals, els materials usats, creant situacions que afavoreixin la socialització i la comunicació.
- Els aspectes afectius i de relació són importants per tal de crear un clima segur i de confiança.
- La col·laboració de les famílies ha de ser fluïda i contínua, per tal de treballar cap a un mateix objectiu i unificar criteris i pautes d'actuació.
- La feina requereix la cooperació i la participació de tot l'equip educatiu.
- L'experimentació i la manipulació són la base de l'adquisició de coneixement.

- Els ambients de l'escola s'han d'organitzar en funció dels interessos dels propis infants en un determinat moment, i estan subjectes a qualsevol canvi que l'equip educatiu pugui valorar.

3. CONCRECIÓ PEL DESENVOLUPAMENT DEL CURRÍCULUM

El primer nivell de concreció el marca el Departament d'Educació, és la part prescriptiva que garanteix una formació comuna de tot l'alumnat. Conté les capacitats a assolir en acabar l'etapa, els continguts i els objectius terminals de cadascuna de les tres àrees que conformen el currículum. Aquestes venen regulades pel Decret 94/ 1992 del 28 d'abril, d'ordenació curricular de l'educació infantil i pel Decret 101/2010 de 3 d'agost d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil.

Les tres àrees que es contemplen en el currículum són:

- Àrea 1 Descoberta d'un mateix i dels altres.
- Àrea 2 Descoberta de l'entorn.
- Àrea 3 Comunicació i llenguatges.

A partir d'aquest primer nivell de concreció aterrarem els objectius i continguts a partir d'una anàlisi de l'entorn i de la població, Manresa.

3.1. CARACTERÍSTIQUES DELS INFANTS 0-3

En el primer cicle de l'educació infantil s'han de tenir presents els processos de coneixement i domini del propi cos i d'individualització, acompanyats de la construcció de la trama de relacions i interaccions que es donen dins i fora de l'escola i dels llenguatges expressius i comunicatius que la fan possible, així com del coneixement sobre l'entorn físic i social.

Les relacions afectives que estableixen amb les persones que en tenen cura habitualment, i les respostes d'aquestes, adaptades a les característiques individuals de cada infant, afavoreixen la seguretat afectiva d'aquests i faciliten el seu progrés en l'autoconeixement, en la formació d'un autoconcepte positiu i en la seva expressió emocional en general.

El model relacional de l'educadora i de tot l'equip orienta i modela el dels infants, en la mesura en que aquests imiten i reprodueixen els comportaments que veuen en els adults amb qui es relacionen i practiquen estratègies relacionals d'acord a les seves possibilitats. Si les necessitats de cada infant es respecten, aquests aprendran a respectar les dels altres, establint relacions positives dins del grup i descobrint les característiques dels comportaments més eficients i adaptats a la realitat sociocultural en que viuen.

Les activitats quotidianes lligades a la satisfacció de les necessitats bàsiques són l'eix de l'organització educativa i esdevenen una excel·lent situació per enfortir el vincle amb l'adult; per descobrir els propis límits, necessitats i possibilitats; per avançar en la comunicació i la construcció conjunta de significats; per anar percebent ritmes temporals; per anar copsant els espais viscuts; per anar sentint els valors culturals del seu entorn i per anar guanyant autonomia.

Som éssers socials per naturalesa, per tant la comunicació i el llenguatge són imprescindibles pel desenvolupament humà. Des del moment del naixement es posen en marxa les habilitats comunicatives: la mirada, l'escolta, el contacte, el gest, el respecte als torns d'acció entre l'infant i l'adult constitueixen un diàleg bàsic que facilitarà la comprensió mútua. Un ambient relaxat i una actitud receptiva per part de l'adult estimularan el progrés dels infants en la comunicació en general i en l'expressió corporal i oral. La melodia i la claredat en la parla de l'educadora proporcionarà el model adient pel desenvolupament del llenguatge verbal.

En l'evolució motriu dels primers anys de vida es desenvolupen dues de les característiques que ens defineixen com a espècie: caminar dret i l'ús d'objectes amb finalitat instrumental. Aquestes habilitats estimulen la representació mental del propi cos, de l'espai i de les relacions, a la vegada que permeten una progressiva organització perceptiva de l'entorn. Confiar en les possibilitats dels infants, juntament amb la llibertat d'acció tant en la manipulació d'objectes com en l'exploració d'espais i materials diversos, possibilitarà el domini progressiu del propi cos.

L'acció dels infants sobre el seu entorn facilita la descoberta de les característiques sensorials rellevants dels materials i dels objectes. La repetició de les accions que duen a terme els aproximen a la descoberta de les primeres categories perceptives. La manipulació i l'experimentació amb diferents materials de la vida quotidiana afavoreix la construcció de les primeres relacions causals, que els orientaran en els seus comportaments d'exploració de l'entorn i a prendre decisions més adequades. Les vivències del dia a dia obriran els interrogants necessaris per desenvolupar els seus coneixements. L'organització dels espais i materials del primer cicle de l'educació infantil han de facilitar l'acció autònoma dels infants, la possibilitat d'explorar, fer-se preguntes i aventurar possibles respostes. Compartir-ho amb els adults i els altres infants assegura el progrés en l'organització del pensament en les primeres edats.

Respondre a les necessitats de joc vol dir preveure-ho en l'organització de tots els recursos: els espais i el temps primordial per jugar, materials específics i no específics, personal que sap acompanyar el joc… L'actitud de l'adult serà fonamental per assegurar el gaudi i l'avenç de l'infant en el joc. A més, aquests recursos han de procurar donar resposta als diferents tipus de jocs propis de l'edat: manipulatius, motrius, pre-simbòlics, de caire popular, simbòlic, etc.

Descobrir diferents formes d'expressió i comunicació mitjançant la interacció amb formes culturals pròpies dels diferents llenguatges, afavorirà la descoberta de les característiques específiques de cadascun. Parlar, ballar, cantar, dibuixar,... són algunes de les capacitats expressives de l'infant, que permeten l'organització i la representació mental de les seves experiències. Les possibilitats d'exploració que ofereix l'entorn permet comparar propietats i atributs entre objectes i materials, establir relacions espacials, temporals i lògiques i construir les primeres nocions quantitatives. L'accés d'infants i adults a l'oferta cultural de l'entorn social en que viuen: dansa, música, teatre, arquitectura, pintura, literatura... augmenta les seves capacitats creatives i expressives específiques. En aquest sentit, cal tenir especial cura de l'estètica del centre, per ressaltar el valor comunicatiu i cultural dels elements decoratius i dels materials que s'hi exposen.

3.2. CAPACITATS DE L'ETAPA

L'educació infantil afavorirà el desenvolupament de les capacitats i la seva interrelació amb els infants, que ha de permetre als nens i a les nenes créixer integralment com a persones en el món actual, amb uns aprenentatges continuats i progressius.

A l'educació infantil s'ha de promoure un desenvolupament integral dels infants, i per tant les seves capacitats. Al llarg de l'educació hi trobem cinc grans tipus de capacitats a desenvolupar:

- → capacitats cognitives o intel·lectuals
- → capacitats motrius
- → capacitats d'equilibri personal o emocionals
- → capacitats de relació interpersonal
- → capacitats d'inserció i actuació social

El desenvolupament d'aquestes capacitats és el resultat del que s'aprèn. Així, doncs, al llarg de l'etapa de

l'educació infantil els infants hauran d'anar desenvolupant les capacitats següents:

- Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.
- Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva d'ell mateix i dels altres.
- Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia.
- Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques.
- Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà dels diversos llenguatges.
- Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals.
- Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.
- Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb els altres i en la resolució pacífica de conflictes.
- Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

3.3. OBJECTIUS DE CICLE

Els objectius del primer cicle de l'educació infantil expressen les capacitats que els infants han d'haver desenvolupat en acabar aquest període, tant si la seva educació es realitza en el context familiar exclusivament com si es comparteix amb el centre educatiu. Així l'infant haurà de ser capaç de:

1. Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments.
2. Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials que facilitin la integració en el grup.
3. Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs, higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals.
4. Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral.
5. Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius, augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, en l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià.
6. Actuar sobre la realitat immediata, descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre objectes segons les seves característiques perceptives.
7. Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica, i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic.
8. Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, matemàtic, musical i plàstic.

3.4. CONCRECIÓ DELS CONTINGUTS CURRICULARS

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS				
CAPACITATS ETAPA	**OBJECTIUS DE CICLE**	**OBJECTIUS GENERALS**	**CONTINGUTS ESPECÍFICS**	
			4-12 mesos	**13-24 mesos**
1.Progressar en el coneixement i domini del seu cos, en el moviment i la coordinació, tot adonant-se de les seves possibilitats.	Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu, i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions	Identificar-se a ell mateix com a persona, esforçant-se per manifestar i expressar les pròpies emocions, sentiments i necessitats, per assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu	Es reconeix al mirall	Es reconeix al mirall
			Coneix algunes parts del cos (3 parts)	Coneix algunes parts del cos (6 parts)
		Manifestar i expressar de les pròpies emocions i sentiments, utilitzant el llenguatge com a mitjà d'expressió i comunicació	Manifesta les seves emocions	Manifesta amb el seu cos les se necessitats i emocions
				Manifesta les seves necessitats emocions a través de la paraul
	Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià	Prendre consciència de si mateixos i de les seves possibilitats, amb el coneixement progressiu de l'esquema corporal i amb el domini del propi cos i de les seves necessitats	Aixeca el cap	Gateja
			Juga estant panxa a terra	
			Descobriment parts del cos: mans i peus	
			S'arrossega	
			S'incorpora	
			Utilitza els braços davant de situacions de desequilibri	
			Té interès pel desplaçament	
		Experimentar motriument les possibilitats corporals i de desplaçament	Volteja sobre si mateix	camina amb recolzament
			s'aguanta/ manté l'equilibri assegut sense recolzament	camina sense recolzament
			gateja endavant, enrere o cap al costat	s'aixeca sol de terra
			es posa dret/a amb recolzament	salta amb ajuda
			s'aguanta dret sense recolzament	
			Fa passos / camina amb recolzament	puja les escales amb suport alternant els peus
			camina sense recolzament	
		Adquirir progressivament la coordinació oculo-manual i el control d'ambdues mans en l'ús	Localitza i agafa un objecte	s'inicia en diferents activitats manipualtives: apila, fa encaixo senzills, prem, arruga, pessiga,

		d'objectes quotidians	Realitza la prensió en moviments com: agafar, picar, llençar...	
		Controlar l'equilibri corporal en el desplaçaments i l'equilibri postural	es manté assegut	gateja sobre mòduls d'escuma
			s'aguanta dret fent servir recolzament	camina amb ajuda sobre mòdu d'escuma

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:

1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X	X		X	X	X	X

ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS	
			4-12 mesos	13-24 mesos
2.Mostrar iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència	Dominar progressivament el cos i l'adquisició de noves habilitats motrius augmentant la seva autonomia en els desplaçaments, l'ús dels objectes i l'orientació en l'espai quotidià	Explorar els límits i possibilitats motrius davant d'un obstacle o dificultat	Quan vol un objecte repte, gateja o es desplaça per agafar-lo	Davant d'una dificultat demana ajuda a l'adult
			Davant d'una dificultat, reclama ajuda amb el plor o amb interacció amb l'adult	Davant d'una dificultat s'esforça i intenta super la

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:

1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X	X	X	X	X	X	X

ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS	
			4-12 mesos	13-24 mesos
3. Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que els portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració	Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials	Conèixer i adquirir comportaments socials que facilitin la integració al grup	Comença a mostrar interès i respecte pels altres	Té respect
				Comença a saber compartir educador/a, joguines, espais, etc.
				s'inicia en encàrrecs senzills

social	que facilitin la integració en el grup		comença a utilitzar fórmules de comportament social: hola i adéu.	Comença a utilitzar fórmules de comportament social: hola, adéu, si us plau, gràcies, perdona,...
		Mostrar interès i participar en les tradicions i costums culturals i folklòriques de la comunitat	Explora elements característics de cada festa o tradició	Mostra curiositat per le festes tradicionals

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:						
1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
	X	X		X	X	X
ÀREA: DESCOBERTA DE L'ENTORN						

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS				
CAPACITATS ETAPA	**OBJECTIUS DE CICLE**	**OBJECTIUS GENERALS**	**CONTINGUTS ESPECÍFICS**	
			4-12 mesos	**13-24 mesos**
4.Adquirir progressivament hàbits bàsics d'autonomia en accions quotidianes, per actuar amb seguretat i eficàcia	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals	Col·laborar en les activitats quotidianes d'higiene i/o realitzar-les autònomament	col·labora en el canvi de bolquers: agafa els bolquers, les tovalloletes, la crema, tira els bolquers a la brossa,...	S'adona quan està brut
			col·labora en les activitats d'higiene	Es renta mans i cara
				S'eixuga mans i cara
				Es treu els mocs
				S'inicia en el control d'esfínters
		Col·laborar en les activitats quotidianes d'alimentació i repòs i/o realitzar-les autònomament	col·labora en l'alimentació: agafa el pitet, té interès per agafar la cullera,...	Comença a utilitzar els cobe correctament
			Agafa sol el biberó	Comença a menjar sol/a
			S'adorm amb el consol de l'adult	Pot començar a dormir-se s
			Comença a adormir-se sol	
			Comença a establir el ritme de son -vigília	s'adorm sol/a
				se'n va sol/a al seu llit
				Es autònom/a a l'hora
		Col·laborar en les activitats quotidianes de vestir-se i desvestir-se i/o realitzar-les autònomament	Col·labora en les activitats de vestir-se i desvestir-se	Comença a treure's sabates, mitjons i jaqueta
				Es treu sabates, mitjons i jac
				Comença a posar-se sabates mitjons i jaqueta
		Reconèixer les pròpies necessitats fisiològiques	comença a adonar-se quan té una necessitat a satisfer	S'adona quan té una necessi a satisfer

			Utilitza el plor per comunicar una necessitat a satisfer	Utilitza sons i paraules per comunicar una necessitat a satisfer
			Utilitza el gest per comunicar una necessitat a satisfer	comença a identificar i a expressar les necessitats fisiològiques que té
		Col·laborar en les activitats quotidianes d'ordre i/o realitzar-les autònomament	Col·labora en l'endreça dels seus objectes personals i dels objectes de l'espai	Comença a endreçar els seu objectes personals
				Comença a endreçar les joguines i objectes de l'espa
				Comença a ajudar en les tasques de parar i desparar taula
				Comença a endreçar la cadi al seu lloc
				Comença a ajudar a servir el plats
		Conèixer les rutines de l'escola i anticipar-se a la seqüència temporal de les mateixes	Anticipa què vindrà en les rutines de l'aula i del menjador	Comença a conèixer les ruti de l'aula
				Comença a conèixer les ruti del menjador
		Orientar-se en els espais habituals de l'aula i de l'escola	Comença a identificar els seus espais de referència	Identifica els seu
				Comença a orientar-se en el espais habituals de l'escola
		Orientar-se en el temps de la vida diària	Comença a anticipar-se a situacions i activitat quotidianes	S'orienta en el temps a parti de les rutines diàries
				Diferencia
				Comença a identificar entre matí i tarda

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:						
1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
	X	X	X	X	X	X

ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES i DESCOBERTA DE L'ENTORN

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS	
			4-12 mesos	13-24 mesos
5.Assolir progressivament seguretat afectiva i emocional i anar-se formant una imatge positiva de si mateixos i de les altres persones	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en	Accepta el canvi de bolquers	Col·labora en el canvi de bolquers
			Col·labora en el canvi de bolquers	Col·labora en eixugar-se ma i cara
			Accepta que li rentin la cara i les mans	Col·labora en rentar-se la ca i les mans

	i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals	les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals	Col·labora en rentar-se la cara i les mans	
			Necessita ajuda per menjar	Necessita ajuda per menjar
			Comença a menjar sol/a	Comença a menjar sol/a
			Utilitza les mans per menjar	Col·labora en endreçar
			S'inicia en l'ús dels coberts	S'inicia en l'ús dels coberts
			Beu aigua amb ajuda	Es manté assegut/da a la cadira
			Beu aigua sol/a	Beu aigua sol/a
			Col·labora quan se'l vesteix/desvesteix	Col·labora quan se'l vesteix/desvesteix
	Identificar-se com a persona, assolir el grau de seguretat afectiva i emocional corresponent al seu moment maduratiu i esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions i sentiments	Identificar-se com a persona	Reconeix la seva imatge en el mirall	Coneix i anomena les principals parts del cos: mar peus, panxa i cap
				Coneix i anomena les principals parts de la cara: u boca, nas i orelles
		Esforçar-se per manifestar i expressar les pròpies emocions o sentiments	Reconeix plaer o molèstia davant determinades situacions	Manifestar plaer o molèstia
			Manifesta el riure i el plor	

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:

1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X	X	X	X	X	X	X

ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS 4-12 mesos	CONTINGUTS ESPECÍFICS 13-24 mesos
6.Conviure en la diversitat, avançant en la relació amb altres persones i iniciant-se en la resolució pacífica de conflictes	Participar amb iniciativa i constància en les activitats quotidianes d'alimentació, repòs i higiene personal, iniciant-se en la pròpia autonomia i orientant-se en les seqüències temporals quotidianes i en els espais que li són habituals	Mostrar iniciativa per dur a terme activitats i jocs, resolent les dificultats que es puguin presentar mitjançant la pròpia actuació o demanant als altres l'ajuda necessària i acceptant petites frustracions	S'esforça per vèncer les dificultats abans que l'adult s'hi acosti	S'esforça per vèncer les dificultats
			Davant d'una dificultat plora i l'evita	Davant d'una dificultat plor l'evita
			Mostra interès en les propostes d'activitat	
			Participa en les propostes d'activitat	
	Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials que facilitin la integració en el grup	Establir una relació afectiva positiva amb les persones adultes de referència		Accepta les persones adultes de r
				Accepta mostres d'afecte dels adults/e
				Accepta a la resta de personal de
				Busca la relació amb l'adu
			Comença a assumir que comparteix l'adult de referència amb altres infants	Assumeix que comparteix l'adult de referència amb altres infants
				Comença a esperar a ser atè per l'adult/a de referència

		Establir una relació positiva amb els infants amb qui comparteix situacions quotidianes	Comença a interessar-se pels altres	Busca la compa
			Accepta els altres infants a prop	Comença a compartir jocs a els altres infants
				S'interessa pels altres

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:						
1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X				X	X	X

ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS	
			4-12 mesos	13-24 mesos
7. Observar i explorar l'entorn immediat, natural i físic, amb una actitud de curiositat i respecte i participar, gradualment, en activitats socials i culturals	Establir relacions afectives positives, comprenent i apreciant progressivament el seu entorn immediat, iniciant-se en l'adquisició de comportaments socials que facilitin la integració en el grup	Mostrar interès i participar en les tradicions i costums culturals i folklòriques de la comunitat	Explora elements característics de cada festa o tradició	Mostra curiositat per les fe tradicionals
	Projectar les pròpies vivències a través de l'activitat lúdica, i anar-les representant a través d'un incipient joc simbòlic	Orientar-se amb autonomia en els espais habituals i quotidians i iniciació en l'ús de temes relatius a l'espai (aquí, allà, dins, fora, amunt, avall)	Sap on són els espais d'ús més habituals	S'inicia en les comprensió d les nocions espacials
				Coneix els espais de la llar més habitual (estança, menjador, espai polivalent, jardí)
		Mostrar interès i curiositat pel medi físic i social, explorant les característiques dels objectes, materials i elements de l'entorn natural i formulant preguntes sobre alguns esdeveniments i representant vivències i situacions mitjançant el joc simbòlic	Accepta la manipulació de diferents textures, cor	
			S'inicia en el joc pre-simbòlic	
		Participar en festes, tradicions i costums de la comunitat a la qual pertany, mostrant interès i curiositat	Explora elements característics de cada festa o tradició	Mostra curiositat per les fe tradicionals
				Reconeix alguns dels eleme principals de les festes tradicionals
				Reconeix les cançons de les festes tradicionals

		Iniciar-se en la diferenciació d'algunes qualitats sensorials fruit de l'exploració dels objectes i materials, d'elements de l'entorn natural i de la comparació de les seves propietats. Inici de les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs	Experimenta i interacciona amb els materials proposats	Interessar-se per les característiques dels objec partir d'explorar-los
			Accepta la manipulació de diferents textures, cor	
	Actuar sobre la realitat immediata descobrir-ne l'organització a partir de les pròpies vivències i establir relacions entre objectes segons les seves característiques perceptives	Adonar-se de les conseqüències dels seus actes en els objectes i en els altres	Comença a adonar-se que les accions que realitza poden provocar reaccions en els altres	És conscient que les seves e
			Comença a adonar-se que una acció seva pot modificar/variar alguna característica d'un objecte	Comença a conèixer quin t de modificació o variació espera d'un objecte sobre qual hi actua
		Conèixer la realitat immediata mitjançant els seus elements naturals i les variacions i canvis que s'hi poden produir	Observa i explora l'entorn emprant els sentits	Descobreix els canvis en ob
				Comença a descobrir algun característiques específiqu d'alguns animals
				Comença a diferenciar tipu d'animals
				Comença a identificar els canvis produïts per les estacions de l'any
				Comença a reconèixer els objectes independentment la seva posició

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:						
1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X				X	X	X
ÀREA: DESCOBERTA D'UN MATEIX I DELS ALTRES I DESCOBERTA DE L'ENTORN						

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS				
CAPACITATS ETAPA	**OBJECTIUS DE CICLE**	**OBJECTIUS GENERALS**	**CONTINGUTS ESPECÍFICS**	
			4-12 mesos	**13-24 mesos**
8. Pensar, crear, elaborar explicacions i iniciar-se en les habilitats matemàtiques bàsiques	Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, musical i plàstic	Actuar i experimentar amb els objectes de l'entorn proper, establint relacions perceptives sensorials	Practica accions de treure, posar, obrir, tancar, llençar... amb els materials i propostes de l'aula	Experimenta amb les accions de treure, posa picar, rebregar, estripar apilar, tapar...
			Realitza alguna acció de causa-efecte i repetició amb elements, materials i joguines de l'aula	Repeteix les accions de moviment amb diferen materials
			Repeteix les accions de moviment amb diferents materials	Aplica les accions a ruti i hàbits de la vida quotidiana

		Iniciar les primeres classificacions, ordenacions i correspondències en funció de les característiques i els atributs	Busca materials de la mateixa categoria	Identifica quantitats de molts-pocs davant classificacions d'objecte
				Reconeix i aplica conce de dins-fora, obert-tanc gran-petit
				Diferencia objectes en funció d'un atribut de mida, forma i/o color
		Reconèixer les qualitat perceptives d'elements de l'entorn mitjançant l'exploració i la manipulació	Comença a adonar-se d'alguna de les qualitat perceptives dels objectes manipulats: fred/calent, tou/dur	S'adona d'alguna de les qualitats perceptives de objectes manipulats co fred/calent, tou/dur, llis/rugós
			Coneix les qualitats perceptives dels objectes a través del tacte	Comença a adonar-se d certes qualitats perceptives dels object través de la visió i l'oïda

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:

1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
				X	X	X

ÀREA: COMUNICACIÓ I LLENGUATGES

SEQÜENCIACIÓ OBJECTIUS I CONTINGUTS

CAPACITATS ETAPA	OBJECTIUS DE CICLE	OBJECTIUS GENERALS	CONTINGUTS ESPECÍFICS	
			4-12 mesos	13-24 mesos
9. Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals per mitjà de diversos llenguatges	Iniciar-se en la descoberta i l'ús del llenguatge corporal, verbal, musical i plàstic	Comunicar-se i expressar-se mitjançant el moviment, el joc, el gest i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral	Es comunica i s'expressa mitjançant els sons i els moviments	Es comunica i s'express mitjançant els sons i el moviments
			Experimenta amb els propis sons	
			Repeteix sons i mots senzills	Es comunica per mitjà paraules simples i frase dos o més elements
		Comprendre les intencions comunicatives dels altres, pel gest, l'entonació i la veu, per utilitzar de manera progressiva les normes que regeixen els intercanvis, realitats i converses (atenció, espera, to de veu, interès, iniciativa) valorant el llenguatge oral com un mitjà de relació	Comprèn els missatges de l'adult en funció de l'entonació, l'expressió global i els gestos	Comprèn els missatges l'adult li comunica
				Respon a qüestions simples
			Coneix el nom de les persones més properes	Compleix ordres i encàrrecs senzills
			Respon davant del seu nom	Augmenta progressivament el niv d'atenció i escolta
			Para atenció davant d'un estímul-explicació per part de l'educador/a	Mostra curiositat i iniciativa per mirar con d'imatges

				Coneix a grans trets els contes treballats a l'au
			Observa contes i làmines amb l'ajut de l'adult	Recorda el personatge principal d'un conte treballat a l'aula
		Iniciar-se en la reproducció de danses, cançons i cantarelles	Reconeix aquells sons que li són familiars	Imita mitjançant el moviment
				Imita mitjançant la veu
		Iniciar-se en l'ús del llenguatge corporal segons les seves necessitats d'expressió	Comença a interpretar el que comunica l'adult a partir del seu llenguatge corporal	Interpreta el que c llen
			Comença a comunicar-se gestualment (assenyala, diu sí i no amb el cap)	comença a interpretar que comuniquen els al infants a partir del seu llenguatge corporal
				Es comunica gestualme (assenyala, diu sí i no a el cap)
		Iniciar-se en l'ús del llenguatge verbal segons les seves necessitats d'expressió	Experimenta amb els sons que emet	Fa frases amb entonac
			Balbuceja	Fa frases de dues parau
			Utilitza el laleig i síl·labes aïllades	s'inicia en els diàlegs dirigits per l'educador/
			Utilitza holofrases	
		Iniciar-se en l'ús del llenguatge plàstic com a vehicle d'expressió	Experimenta diferents materials plàstics amb el propi cos	Experimenta amb difer
				Experimenta el gest
		Mostrar interès per algunes tècniques més bàsiques del llenguatge plàstic	Experimenta amb pintura i eines senzilles	Experimenta amb pi
				Omple gràficament superfícies mitjançant taques i gargot
				Dóna signif
		Mostrar interès cap al llenguatge musical tot experimentant sensacions corporals i auditives fins a l'expressió de sentiments i emocions	Expressa plaer o desplaer davant els jo	

		Iniciar-se en la manifestació d'estats emocionals provocats per la música	Manifesta alegria / relaxació se	
		Reconèixer, retenir i memoritzar cançons, dites, cantarelles i danses senzilles	Escolta amb atenció cantarelles, c	
			Comença a reconèixer cançons i cantarelles	Reconeix les can
			s'inicia en l'acompanyament de cançons reproduint el gest	Acompanya les
				Imita cançon
				Recorda fragments
			Mou el cos quan sona música	Segueix la pulsació de
				Segueix la pulsació
			Imita algun moviment de la dansa	
			Comença a diferenciar so / silenci	Difer
			Comença a diferenciar fort / fluix	Diferencia fort / fluix
	Comprendre el llenguatge adult i dels altres infants, comunicar-se i expressar-se a través del moviment, el gest, el joc i la paraula, amb una progressiva millora del llenguatge oral	Reconèixer les intencions comunicatives de les persones adultes i altres infants mitjançant el llenguatge oral, el gest i la entonació	Diferencia intencions en la parla de le	
			Comprèn ordres senzilles acompanyades amb gesticulació	Comprèn consignes senzilles
			Respon davant dels missatge	
			Respon al seu nom	Coneix el nom dels companys/es
			Interpreta les expressions: hola i adéu	Interpreta les expressio companys/es
		Manifestar diferents intencions comunicatives i iniciar-se en la conversa	S'inicia en la manifestació de diferents intencions comunicatives: saluda i s'acomiada	Manifesta diferents i
				S'inicia en les expressio de si us plau i gràcies
				Comença a explicar experiències
			Mostra interès per les intencions comunicatives dels adults	Comença a saber disculpar-se
				S'inicia en les converse

				Comença a mantenir l'atenció i espera en les converses
		Expressar-se mitjançant el llenguatge oral amb vocabulari relatiu al seu entorn i a la pròpia experiència viscuda	S'esforça per comunicar-se verbalment	Comença a construir fr simples
			S'inicia en anomenar: mama, papa, altres infants i nom educador/a	Anomena: mama, papa noms d'altres infants i educador/a
				S'inicia en l'ús dels non dels objectes més prop
			Utilitza holofrases	S'inicia en l'ús correcte noms d'animals i perso
			S'inicia a mostrar interès i reconeixement per les imatges reproduïdes en llibres o làmines	Reconeix les imatges reproduïdes en llibres làmines
				Recorda fets viscuts a termini

UNITATS DIDÀCTIQUES DE LA VIDA QUOTIDIANA QUE ES TREBALLA AQUESTA CAPACITAT:						
1.Familiarització, acolliment, entrades i sortides	2.Àpats	3.Descans	4.Canvi bolquers i control esfínters	5.Higiene personal	6.Propostes joc interior	7.Propostes joc experimentacions
X	X	X	X	X	X	X
ÀREA: COMUNICACIÓ I LLENGUATGES						

3.5. L'AVALUACIÓ

L'avaluació està completament integrada en el procés educatiu i és una part integrant de tota la intervenció educativa a l'entendre l'acte educatiu com un procés de retroalimentació.

L'avaluació ha de proporcionar la informació necessària per poder prendre decisions que afavoreixin el procés d'ensenyament - aprenentatge en funció de la planificació realitzada i del moment en que es realitza.

Al llarg del procés d'ensenyament - aprenentatge avaluarem 3 aspectes:

- El procés educatiu. Comprovar si els infants estan adquirint les capacitats previstes en els objectius plantejats per a cada nivell.
- La pràctica docent. Comprovar que aquesta es desenvolupa adequadament.
- El desplegament curricular.

3.5.1. L'APRENENTATGE: LA CLAU

Avaluació del procés educatiu

Es poden diferenciar tres tipus d'avaluació tenint en compte el moment en què es realitza: avaluació inicial, formativa i sumativa o final.

Per poder avaluar el procés ensenyament - aprenentatge al llarg del curs ens basem en l'observació directa i indirecta, utilitzant eines que ens permeten un seguiment individual de cada nen mitjançant les pautes individuals, on queden reflectits aquells aspectes més destacats de cada infant, per tal de poder-los anar treballant i millorant.

	Avaluació inicial	Avaluació formativa del procés	Avaluació final o sumativa
Que és?	Permet conèixer les característiques de l'infant a tenir en compte en la seva estada a la Llar, en quina situació d'aprenentatge, context sòcio-familiar i socioeconòmic està	Es realitza durant tot el procés d'ensenyament - aprenentatge i té com a referents els objectius proposats per a cada nivell.	Recull i sintetitza la informació proporcionada per l'avaluació inicial i contínua i determina si s'han assolit els objectius proposats

Eines utilitzades	Entrevista inicial amb les famílies on es demanen informacions prèvies en el que es recullen dades rellevants i/o a tenir en compte de cada infant	Recull d'observacions Formulari de Pautes individuals Al primer trimestre es fa una reunió grupal on s'explica com ha anat el procés de familiarització del grup i s'explica el projecte pedagògic. Al segon trimestre es fa una entrevista individual amb cada família per explicar l'evolució de l'infant.	Informes individuals a final de curs Entrevistes amb les famílies sempre que ho sol·licitin.

En el següent diagrama s'observa el circuit del seguiment i l'avaluació del procés educatiu:

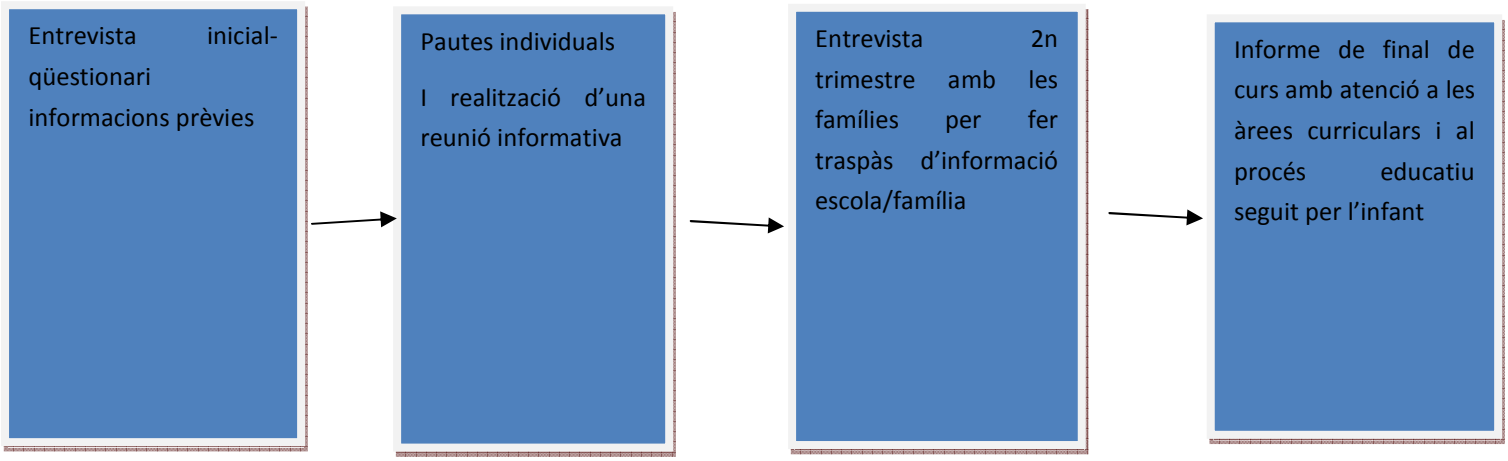

Avaluació de la pràctica docent

Setmanalment es realitza una reunió d'equip per programar i compartir temes del dia a dia de l'escola bressol i també es posen sobre la taula temes o aspectes a millorar en la nostra pràctica educativa.

A l'inici de curs es debatran temes com són: el nostre paper en la familiarització, amb les famílies, amb les activitats a realitzar, etc.

Avaluació del desplegament Curricular

L'avaluació del desplegament Curricular es fa al llarg del curs per l'equip educatiu. Les possibles propostes de canvi després de les revisions es recopilaran per incorporar-les al Pla anual i en el Projecte Educatiu.

L'avaluació del desplegament Curricular el durem a terme mitjançant la recopilació de les avaluacions de les activitats que integren els projectes, espais d'aprenentatge i

programacions estables.

Els objectius d'aquesta avaluació són:

- Conscienciar de la situació i del potencial organitzatiu del centre per afrontar una innovació.
- Comparar la posició organitzativa entre uns aspectes i altres del mateix centre.
- Adonar-se i reflexionar sobre la importància de les condicions organitzatives per poder establir un pla de millora.
- Copsar l'evolució en terreny organitzatiu de la nostra escola.

3.6. INNOVACIONS FORMATIVES

Des d'Incoop concebem la innovació educativa com un procés de reflexió, planificat pel centre i liderat per l'equip directiu, per millorar el procés d'aprenentatge dels infants.

Tots els experts afirmen que la societat ha canviat en els darrers anys i, en conseqüència, també ho ha de fer l'educació. La qüestió és com respondre a aquest canvi i quin paper ha de jugar l'escola bressol en el nou escenari. Per tant, des del nostre punt de vista hi ha diferents maneres de fer innovació educativa i una d'elles es rebre formacions d'avantguarda.

Des de d'Incoop s'ofereix informació sobre l'actualitat en l'educació i en concret sobre l'interès de l'escola:

→ Intel·ligències múltiples
→ Neuroeducació
→ Vida quotidiana
→ Natura i espais exteriors
→ Les emocions
→ Documentacions i observacions dels infants

3.6.1 INNOVACIONS EN L'APRENENTATGE

L'equip educatiu constantment ha de reflexionar sobre la pràctica educativa i demanar-se el perquè de tot plegat.

No hem d'oblidar mai que l'infant sempre ha d'estar al centre de l'aprenentatge.

→ Com s'organitza l'espai?
→ Com es l'actitud i el rol dels adults?
→ Quin material significatiu oferim?
→ Quines propostes d'activitat?
→ Com transmetem els aprenentatges dels infants a les famílies?

4. EL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El projecte lingüístic del centre té en compte la realitat de la composició lingüística i sociocultural de l'escola i del seu entorn, fet que permet la seva elaboració i desenvolupament sobre una base sòlida. Per la seva ubicació, la nostra escola acull famílies de diferents orígens: nouvingudes, de segona generació o mixtes.

Aquesta realitat lingüística ens proporcionarà els elements a considerar per comunicar-nos amb les famílies; en canvi, respecte els infants, serà molt més

senzilla, entenent que tots els infants de 0-3 anys inicien el llenguatge verbal a la llar d'infants.

És important destacar que la llengua vehicular de l'escola és el català i que s'aplica la immersió lingüística. Tot i així, ens adaptem a totes aquelles famílies que ho necessitin.

L'etapa que ens ocupa a l'escola (0 a 3 anys) és l'etapa on s'estableixen les bases del llenguatge. En aquestes primeres edats allò que més valorem és la intenció comunicativa, independentment del tipus de llenguatge que s'utilitzi.

Tots els llenguatges (gestual, emocional i verbal) tenen la mateixa importància, però és aquí, en el projecte lingüístic, on tractarem específicament l'aprenentatge del llenguatge verbal i la seva implementació.

4.1. L'ÚS DE LA LLENGUA A L'ESCOLA

Àmbit docent

La llengua vehicular de l'escola, tant en les activitats d'ensenyament - aprenentatge com en les relacions entre els diversos estaments de la comunitat educativa i amb les diferents institucions, serà el català.

Les explicacions de les educadores, les estratègies d'avaluació (observació, registre) i els elements ambientals també seran en català.

En tot cas, el recull de la **normativa vigent** especifica, textualment:

Decret 94/1992 de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació infantil.

Art. 6.1. "El català com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'educació infantil".

Àmbit administratiu

Tota la documentació del centre serà redactada en català. Això inclou tant els aspectes ambientals - retolació de dependències, treballs, murals, tauler d'anuncis, cartells, etc. com la documentació oficial, actes dels claustres i del consell de l'escola, els llibres de registre, la correspondència oficial, certificats, matrícules, els instruments de gestió del centre (PEC, NOFC, etc.), inventari del material, etc.

Decret 75/1992 de 9 març pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària a Catalunya.

Art 3.1. "El català com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament. S'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'educació infantil, de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria.

Àmbit complementari

Les activitats i serveis complementaris que s'ofereixen per la mateixa escola, es proposaran en català.

Àmbit de relació

La llengua de comunicació entre els diferents membres de la comunitat educativa serà, preferentment, el català.

Per altra banda, si es parteix de les investigacions psicolingüístiques i psicopedagògiques que s'han realitzat, els infants no fan distinció entre la primera i segona llengua fins els tres anys d'edat, és a dir, els nens i les nenes que tenen contacte amb més d'una llengua abans dels tres anys, es considera que incorporen totes dues com a primera, i se'ls anomena bilingües familiars.

L'escola adoptarà el català com a llengua vehicular independentment de quina sigui la llengua familiar dels infants. Amb això, no únicament no es deteriora el progrés lingüístic de l'infant d'entorns de parla no catalana, sinó que des del seu coneixement accedeixen als avantatges cognitius i lingüístics que presenta el bilingüisme primerenc.

Pensem que aquesta és la millor fórmula perquè els infants puguin accedir a l'ús de la llengua catalana i, així, procurar i afavorir la seva integració social.

A la llar d'infants es pot donar el cas de famílies amb desconeixement i/o dificultats de comprensió de la nostra llengua, i davant d'aquesta necessitat des del centre es facilitarà que es pugui rebre l'explicació de la informació en un altre idioma.

4.2. OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

Els objectius del nostre projecte lingüístic són els següents:

- La utilització del català com a llengua vehicular del centre pels seus membres
- Fomentar el coneixement de la llengua catalana i que arribi a tothom
- Vetllar per la dotació adequada de recursos humans i materials necessaris per al bon desenvolupament del Projecte lingüístic
- Oferir una atenció més individualitzada als infants que puguin presentar dificultats de llenguatge
- Informar les famílies sobre l'opció presa per l'escola, així com motivar-los a fer-se-la seva
- Garantir el respecte als elements d'identificació de personal que l'infant ja tingui com ara, per exemple, el propi nom i la denominació dels familiars i/o dels objectes estimats.

Seguint amb l'important paper de la família dins la llar, el nostre mètode considera dues actuacions diferenciades:

Famílies	Infants
Es preguntarà a les famílies si coneixen el català i si no fos el cas, preguntaríem què no entenen, per poder facilitar la integració amb el projecte lingüístic de la llar. **OBJECTIUS**: Aconseguir les primeres informacions de l'infant i de la família. Poc a poc enfortir el diàleg per poder iniciar les comunicacions escrites.	Sempre es dirigirà a l'infant en català acompanyant les paraules amb gest. S'establiran comunicacions verbals inicials en l'idioma de la família per aconseguir comunicació afectivament emocional. Sempre s'aprofitarà per introduir nou vocabulari de tot tipus.

Prenent aquesta fonamentació teòrica de base, establim la metodologia que creiem més adequada per a l'assoliment dels objectius educatius.

5. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT

5.1. L'ESCOLA INCLUSIVA

Entenem per educació inclusiva el camí cap a una educació de qualitat, on tota la comunitat educativa, famílies, infants, educadors/es i administració pública, tinguin un objectiu comú: oferir a tots els infants el dret a rebre una educació de qualitat i adequada a les seves necessitats, siguin quines siguin les seves condicions o circumstàncies personals o socials. Així doncs, l'escola inclusiva és aquella que veu als infants sense adjectius, cadascú amb les seves característiques i necessitats pròpies, entenent la diversitat com un fet natural.

> Els objectius curriculars d'aquesta primera etapa 0-3, són els mateixos per a tots els infants. És per aquest motiu que l'EBM L'Estelofereix l'atenció individualitzada que cada infant necessita, per tal de promoure el desenvolupament i l'aprenentatge. En aquest sentit, entenem que l'educació inclusiva és un principi que ha d'estar present a l'escola, i els educadors/es han d'estar preparats per innovar i abordar el món de les diferències. Hem d'aprendre a viure amb la diferència, i aprofitar el repte de la diversitat.

Objectius:

- Garantir el benestar físic i emocional de l'infant i fomentar el descobriment d'un mateix i de l'entorn i el desenvolupament de la seva autonomia oferint plans individualitzats quan sigui necessari. Compartir amb les famílies l'educació dels infants

Entre les diferents formes d'atendre la diversitat dins de l'aula, amb una orientació inclusiva per a tots els infants, trobem especialment adequats els que relacionem a continuació, entre d'altres que exposem a l'apartat d'atenció a la diversitat:

Suport dels especialistes CDIAP, EAP… de la zona	Treball compartit amb tots els educadors/es	Treball en petits grups mixtes i heterogenis	Treball Racons d'aprenentatge

5.2. TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT

Entenem el tractament de la diversitat com un compromís institucional que té repercussions en l'ordenació curricular i implica perspectives didàctiques, organitzatives i orientadores concretes. Des d'Incoop, el concepte de diversitat a la llar d'infants, va més enllà de la incorporació d'infants amb necessitats educatives específiques per discapacitats físiques, psíquiques, sensorials, trastorns greus de personalitat, de conducta o malalties degeneratives greus, ja que parlem d'una educació que inclou a tothom respectant les individualitats de cadascú i promou participació de tota la comunitat educativa.

La diversitat que es viu dins l'escola és molt àmplia, des de la diferència d'edat dins d'un mateix grup, fins als diferents factors socials, culturals, familiars, etc. Tenimmolt present aquests factors per afavorir en el dia a dia el benestar i desenvolupament de tots els nens i nenes.

> En aquesta edat és important la detecció precoç de la necessitat de suport educatiu, amb la finalitat de començar l'atenció individualitzada el més aviat possible,per poder donar una resposta i així afavorir el desenvolupament de les seves capacitats.

En conseqüència és precís el treball conjunt entre l'equip educatiu, la família i els professionals dels diferents serveis d'orientació especialitzats com CDIAP, EAP,CREDA... a través de l'adaptació curricular, ajustant o modificant l'ambient d'aprenentatge, espais, materials, replantejament d'agrupaments (grups flexibles i mixtes), metodologies...

> Cal que a la Llar d'infants es respectin totes les persones sense fer discriminacions per raons d'origen, sexe, orientació sexual, capacitat, religió, ideologia i situació personal o familiar. Així doncs, plantegem propostes que responen als diferents ritmes, interessos i necessitats dels infants, tenint en compte que dins les aules tenim grups mixtes i heterogenis. El treball per racons d'aprenentatge ens dóna resposta per poder projectar propostes respectuoses i assegurar i atendre aspectes propis de cada infant.

És important que l'educador/a respecti les diferències personals de cada infant i realitzi programacions obertes i flexibles, és així com podem afavorir el procés d'aprenentatge de manera individualitzada, permetent que cada infant desenvolupi al màxim les seves potencialitats.

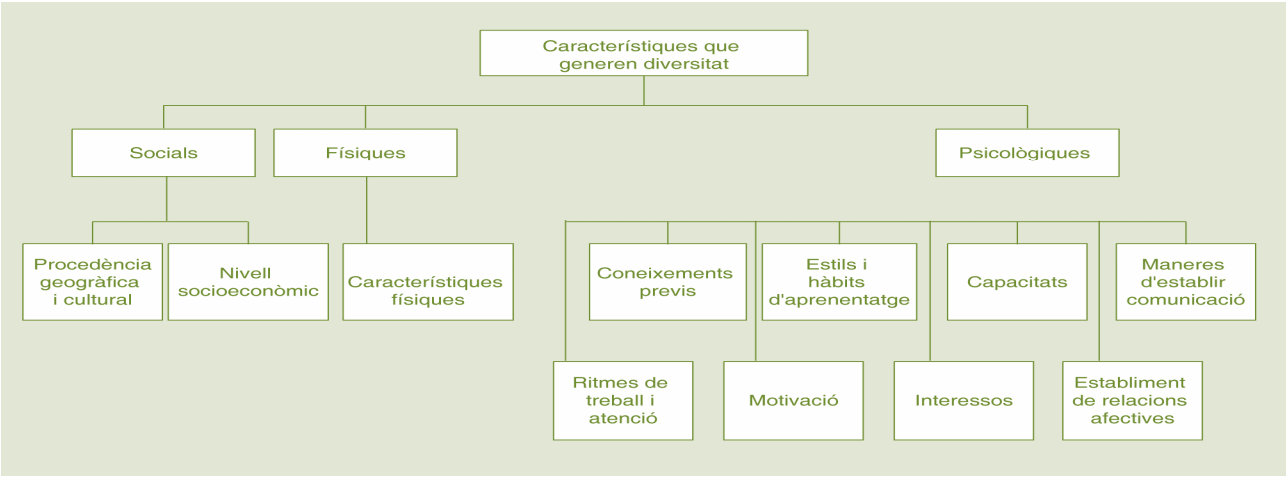

Algunes consideracions per a l'atenció a la diversitat:

- Establir un vincle de col·laboració i confiança amb les famílies.
- Establir un vincle afectiu amb el nen/a per poder iniciar qualsevol acció.
- Altres infants així com els adults, juguen un paper de model de referència en l'aprenentatge.
- Permetre l'accés a l'aula d'altres professionals perquè aconsellin i donin eines per la millora. Incoop compta amb personal qualificat per acompanyar als equips i fer un assessorament més individualitzat dels casos, sempre conjuntament amb els serveis externs (CDIAP,EAP...).
- El nostre punt de referència és la programació del grup classe i prepararem adaptacions curriculars i de les propostes per tal que tots els infants hi puguin participar.
- Incorporar nous materials adequats a cada nen/a, especialment aquells/es amb dificultats físiques, que els permetin desenvolupar accions de la vida quotidiana sense necessitat constant d'un suport.
- Distribuir l'espai tenint en compte les particularitats de cada infant.
- Adequar l'organització de l'equip per permetre l'atenció dels infants en moments que requereixin una atenció individualitzada, conjuntament amb els especialistes de l'escola.
- Coordinar-se amb serveis externs (EAP, Creda, CDIAP, CAP, CSS, EAIA, etc).
- Es donen també característiques diferencials associades al gènere. És fonamental que el mitjà escolar ofereixi oportunitats múltiples i variades d'aprenentatge i desenvolupament a nens i nenes, que transcendeixin estereotips.

Acollida d'infants d'altres cultures

Cada cop més tenim l'arribada de població d'altres cultures a Catalunya. Aquestes famílies presenten una gran diversitat: d'orígens, de tipologies demogràfiques, creences, religions, etc.
A la nostra escola hi ha un alt percentatge de famílies d'orígens diversos, això fa que l'escola sigui un lloc privilegiat per compartir amb altres famílies i infants i començar a viure la igualtat i la interculturalitat com un model educatiu que reflexa la realitat social de l'escola.
Des d'Incoop proposem que s'acompanyi a les famílies en les diverses barreres que es poden trobar, se les aculli per generar un bon sentiment de pertinença:

- Posant atenció en la comunicació i comprensió dels missatges.
- Coneixent, entenent i respectant les diferències culturals.
- Explicant i apropant la nostra metodologia i el nostre funcionament.
- Les diferents vies de participació per propiciar l'apropament i un vincle afectiu, conjuntament amb les famílies, són:

- ✔ Reunions d'inici de curs i entrevistes
- ✔ Festes populars
- ✔ Comunicacions a les entrades i sortides
- ✔ Propostes amb famílies compartint moments de la vida quotidiana
- ✔ Activitats per famílies

Treballar amb totes les famílies del centre la diversitat cultural, fa que des de ben petits s'entengui amb normalitat i com un fet enriquidor, contribuint a una cultura més flexible i a anar reduint els prejudicis i aprofitar per compartir i descobrir altres cultures, costums i tradicions.

5.3. ATENCIÓ A LES NECESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES

Es considera que un infant precisa de necessitats educatives específiques, quan precisa d'adaptacions curriculars, adaptacions d'accés o requereix una atenció professional excepcional degut a característiques físiques, psíquiques, sensorials, culturals, socioeconòmiques, etc. o per manifestar greus trastorns de la personalitat o de conducta, que difereixen de la majoria de la població determinada. Per tant els infants que tenen necessitats educatives específiques són:

- Infants que per raons socioeconòmiques o socioculturals requereixen atenció educativa específica.
- Aquells/es que presenten NEE perquè estan afectats per discapacitats físiques, psíquiques o sensorials, o que manifesten trastorns greus de personalitat o conducta.

Les necessitats que existeixen són per una banda les permanents i per l'altra les temporals, tenint en compte que es pot tractar de trastorns del desenvolupament o discapacitats o també necessitats específiques per alguna situació puntual, per la qual un infant pot necessitar una sèrie de mesures pedagògiques determinades durant un període de temps.

CRITERIS ORGANITZATIUS

Per tal de dotar-nos d'una correcta atenció als infants amb NEE cal poder preveure de quins criteris organitzatius partim, per tal que la nostra intervenció estigui dotada de coherència, no només en l'atenció a infants amb NEE sinó també en el conjunt del servei escolar i del projecte educatiu. Aquests criteris són:

Els i les educadores han de planificar la seva dedicació per tal de donar cobertura a les necessitats educatives dels infants amb NEE. Aquesta planificació haurà de preveure:

- La jornada de dedicació de la que es disposa i l'organització general del centre.
- Les adaptacions curriculars efectuades per a la correcta atenció i estimulació dels infants.
- La necessitat de coordinació amb la família, els serveis externs i l'equip educatiu de l'escola.
- Els infants amb NEE hauran de ser atesos dins l'aula de referència.
- L'atenció dels infants amb NEE serà portada a terme pel propi personal de la llar d'infants.
- L'organització del centre, i de l'aula en particular, haurà de ser el màxim de flexible i ajustada a les necessitats reals i a l'assistència o no de l'infant amb NEE a la llar d'infants.

FUNCIONS DE L'EDUCADOR/A EN RELACIÓ A LES NEE

En relació als infants:

- Fer una observació exhaustiva de l'infant en diferents moments del dia a dia a l'escola.
- Descriure les adaptacions necessàries per donar un suport individualitzat a l'infant
- Acompanyar l'infant quan ho necessiti.
- Realitzar el seguiment del desenvolupament integral de cadascun dels infants amb NEE.
- Crear el material general o específic necessari per donar un espai adequat als nens.

- Adaptar les propostes educatives generals de l'aula sempre que sigui necessari.
- Establir unes pautes comunes d'observació i seguiment dels nens amb NEE.

En relació a les famílies:

- Recollir tota la informació necessària del context familiar en relació a la vida de l'infant
- Crear ponts de comunicació I confiança família-escola (entrevistes seguiment)
- Col·laboració i acompanyament a les famílies, oferint espais de diàleg si s'escau.

Amb el personal de suport de l'aula:

- El personal de suport també participa en l'observació de l'infant, contribuint a la detecció de signes d'alerta en l'etapa 0-3.
- Informar-la sobre el tipus de necessitat i sobre les característiques individuals de l'infant i les seves fortaleses i debilitats.
- Proposar activitats per treballar aspectes que es considerin importants. Creació de noves propostes educatives que facilitin el procés de desenvolupament dels nens.
- Explicar com treballar quan la tutora estigui sola a l'aula o amb l'educador/a de suport.
- Treballar en la redacció dels informes dels infants amb NEE.

PROTOCOL EN CAS DE DETECCIÓ

- Realitzar una observació de l'infant (la relació amb el grup d'iguals, amb adults, la seva interacció amb els elements que formen el context).
- Reunió de l'equip educatiu per tal de conèixer i fer una valoració del cas.
- Contacte amb el servei extern oportú i remetre'ls l'observació realitzada per l'escola.
- Parlar amb la família per tal d'acordar el consentiment perquè vingui un professional a fer una observació.
- Observació de l'infant per part del professional del servei extern.
- Reunió de coordinació entre la llar d'infants i el servei extern per determinar el tipus d'atenció que precisa l'infant.

5.3.1. OBJECTIUS D'ATENCIÓ A INFANTS AMB NEE

Objectius generals

- Garantir als infants amb necessitats educatives específiques un projecte educatiu adient i de qualitat.
- Aconseguir el desenvolupament i aprenentatge generalitzat dels infants amb necessitats educatives específiques.

Objectius específics

- Establir un vincle afectiu amb els infants atesos.
- Garantir una atenció directa i individualitzada als infants amb NEE.
- Donar eines de planificació i actuació per adaptar l'acció educativa a les necessitats especifiques dels infants.
- Crear i adaptar els recursos i materials necessaris pel desenvolupament i benestar de l'infant a l'aula.
- Fer una coordinació i acompanyament amb la família de l'infant per garantir una coherència i globalitat en el treball realitzat.
- Ser el professional referent de la llar pels serveis externs d'atenció a la petita infància (atenció

precoç, pediatria...) i fer un seguiment dels casos sorgits.

- Participar en espais i fòrums per la formació continuada en atenció a infants amb necessitats educatives específiques.

Les diferents discapacitats, dificultats emocionals significatives o altres conductes que poden presentar els infants, han de trobar una resposta educativa i social a la mateixa escola. No obstant, el fet que aquesta diversitat existeixi no ha d'implicar la discriminació d'aquests infants i un etiquetatge que remarqui la seva diferència.

5.3.2 LES ADAPTACIONS CURRICULARS

Els plans individuals són un conjunt de mesures, accions i eines de planificació i actuació que es porten a terme per donar resposta als infants de forma individualitzada quan presenten necessitats educatives especifiques.

> Els Plans Individualitzats han de ser una eina àgil i funcional i han de recollir la planificació, les estratègies metodològiques, les habilitats adaptatives escolars, familiars i socials necessàries per l'adaptació i el desenvolupament integral de l'infant, així com els criteris d'avaluació del procés d'aprenentatge i personal de l'infant.

Cada cas necessita un ajustament diferent, en alguns però, només s'han de fer certes modificacions que no comporten canvis en els objectius ni impliquen canvis en l'avaluació.

TIPUS DE PLANS INDIVIDUALITZATS

Adaptacions menys significatives: Aquelles modificacions que permeten assolir les capacitats de l'etapa i els objectius del cicle.

Adaptacions més significatives: Aquelles que modifiquen substancialment els criteris d'avaluació i, per tant, el grau de consecució de les capacitats i objectius generals del cicle. A mesura que les necessitats educatives són més significatives les adaptacions es faran seguint el següent procés:

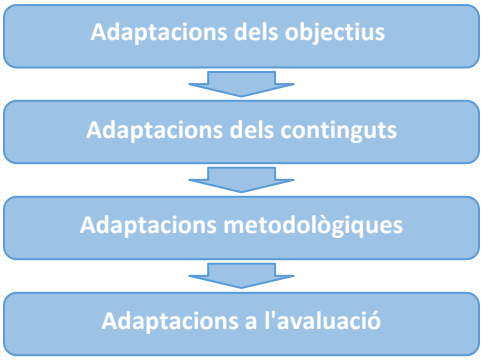

PROCÉS D'ELABORACIÓ D'UN PLA INDIVIDUALITZAT

Per a portar a terme un Pla Individual (PI),veure annex 2 el document del pla individualitzat, se segueix un procés on queda palès un conjunt de modificacions en: objectius, continguts, activitats, recursos, metodologia i avaluació, per tal d'adaptar el currículum a les necessitats educatives específiques de l'infant. Aquest PI el fa l'educador/a, juntament amb el/la responsable del CDIAP (si s'escau) seguint els passos següents:

a) Diagnòstic i valoració de la situació inicial

Es tracta de valorar quines són les aptituds de l'infant i les característiques del seu entorn psicosocial i identificar les seves dificultats. Quins són els continguts i els objectius que es prioritzaran tenint en compte les seves individualitats. Caldrà fer una avaluació inicial de les capacitats, del nivell de desenvolupament i les seves preferències (companys, materials, activitats)

b) Identificació de les necessitats educatives

A partir de les dades anteriors es fa una anàlisi de les possibilitats i de tot allò que conflueix en l'infant (família, entorn, cultura, etc.)

c) Determinació del tipus d'adaptacions necessàries

Establir nous objectius el més descriptius possibles.

Escollir la seqüència dels continguts en relació als objectius i segons les necessitats.

Determinació de la seqüència d'aprenentatge (quin és el moment més adequat?)
Establiment d'activitats i propostes educatives, algunes adaptades de forma que no trenquin el ritme del grup, d'altres respondran a les seves necessitats particulars.

d) Elecció de les estratègies metodològiques més ajustades

Els criteris metodològics han de respondre a un aprenentatge globalitzat, una participació activa de l'infant, una metodologia estimuladora i flexible, la utilització dels recursos més adequats i a una avaluació concreta i apropiada.

6. SERVEIS

6.1. SERVEI ESCOLAR

En l'apartat de la "Concreció del desenvolupament del currículum" ja hem detallat els objectius de cicle. El desenvolupament i desplegament d'aquests objectius es porta a terme des de la llar d'infants i l'equip educatiu els concreta seguint la línia metodològica que realitza i els relaciona amb els continguts curriculars i els criteris d'avaluació pertinents.

D'altra banda, podem concretar els objectius del servei escolar que responen a:

- Consolidar l'educació que es dona a la llar d'infants com a un ensenyament de qualitat dirigit al primer cicle de l'etapa d'educació infantil.
- Aconseguir implantar els nostres trets d'identitat.
- Demostrar amb la pràctica diària la implementació dels nostres principis pedagògics.
- Definir i posar en pràctica una línia metodològica consensuada amb tot l'equip educatiu.
- Fomentar l'adquisició d'hàbits positius mitjançant els recursos i eines necessàries en cada àrea de treball.
- Potenciar la participació com a eina elemental de comunicació entre la llar i els pares i mares.

Els objectius de treball principals del servei escolar s'orienten al creixement integral de l'infant a partir del progressiu descobriment de l'entorn més proper. Les activitats i situacions educatives potencien la seva autonomia i s'orienten a estimular la relació i el respecte envers els seus companys, a explorar i descobrir les qualitats dels elements i objectes que tenen al seu abast, a aprendre i gaudir dels llenguatges expressius, etc.

En aquesta etapa s'atenen no només les necessitats bàsiques de l'infant (com menjar, dormir o la higiene) sinó que s'atenen i s'estimulen les seves necessitats afectives, socials, morals i cognitives.

6.1.1. PROCÉS EDUCATIU DE L'INFANT

Els infants, des del moment que comencen a la llar d'infants, entren en un procés educatiu concret on es valoren i es fa el seguiment de les seves principals conquestes en base als objectius i als continguts curriculars.

El procés comença amb **l'entrevista inicial**on les famílies aporten les informacions prèvies respecte a l'infant, les seves particularitats i els aspectes principals a tenir en compte a l'inici de la relació entre l'educador/a, l'escola i el nen o nena. Així mateix, **el procés de familiarització**d'infants, família i educadors/es s'ha de programar d'una manera determinada coneixent a priori els components d'aquesta fase i de les particularitats dels infants i famílies que atenem.

El procés de familiarització s'anirà repensant en base al desenvolupament del mateix, en base a si existeix la necessitat de programar noves estratègies o nous recursos i en base a les **observacions sistemàtiques**que efectuen els educadors/es respecte del desenvolupament del procés en cadascun dels infants. Per a realitzar aquestes observacions comptem amb unes pautes d'aquells aspectes a observar i avaluar que es relacionen directament amb el procés de familiarització i amb els objectius i continguts que hi tinguem associats.

Un cop donem per acabat el procés de familiarització, ens plantegem nous reptes i objectius a assolir a nivell grupal i individual segons les observacions i valoracions realitzades.

Al llarg del curs escolar realitzem una observació continuada respecte al desenvolupament i als assoliments dels infants i del grup aula. Totes aquestes observacions ens permeten repensar els objectius (en base a les avaluacions realitzades) i elaborar **l'informe final**on recollim els diferents elements valorats respecte als continguts de les àrees curriculars de cada infant.

La **programació d'aula**es realitza mitjançant una llibreta que cada educador/a té per plantejar-se mensualment quins objectius vol treballar i com. En les **reunions d'equip**es fa una valoració de com ha anat el treball fet durant el mes anterior. Aquesta manera de programar permet adaptar-se a les necessitats dels nens/es individualment i també al grup aula.

AVALUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU

L'avaluació no s'ha de confondre amb la comprovació de resultats, sinó que ha de servir per valorar com l'infant aprèn i què aprèn. El que cal és avaluar el desenvolupament personal de l'infant en el sentit més ampli, les actituds que manifesta, els interessos que mostra, les estratègies que utilitza i, sobretot ha de mesurar capacitats, no coneixements.

D'altra banda, per avaluar l'eficàcia del procés d'aprenentatge cal considerar els diferents factors que hi incideixen: la pròpia intervenció de la persona educadora, la metodologia emprada, l'agrupació d'infants proposada, els materials seleccionats,... a fi de reflexionar sobre els mateixos i ajustar-los millor a les necessitats i característiques individuals. És a dir, cal pensar en l'avaluació com un recurs de les educadores per millorar l'acció educativa.

Aquest enfocament metodològic és conegut com l'avaluació formativa de la qual hem parlat en l'apartat de la "Concreció del desenvolupament del currículum". Es realitza durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge amb la intenció de proporcionar a l'infant l'ajut pedagògic més adequat en cada moment.

El segon pas consisteix en analitzar la informació recollida per tal d'ajustar la proposta a les necessitats observades. Les dades obtingudes han de fer possible tornar a proposar la situació després d'introduir els ajustos adients. S'inicia així un cicle de proposta – avaluació - nova proposta - avaluació.... que permet conèixer la pertinència de les intervencions i els recursos emprats i a la vegada comprovar la progressió individual de cada infant respecte al punt de partença inicial en relació a allò avaluat.

Així doncs, per a poder avaluar el procés educatiu realitzem un informe de final de curs on es realitza un recull de la informació sobre les característiques de cada infant i sobre els diferents elements implicats en la intervenció educativa. Aquesta informació s'obté principalment mitjançant l'observació directa i a partir d'eines i registres establerts.

El procés avaluador de la llar d'infant es caracteritza per ser:

- Continu
- Integral
- Formatiu
- Individualitzat

- Orientador
- Auto-corrector

6.1.2. METODOLOGIA

La metodologia de la nostra escola es caracteritza per la pedagogia de la quotidianitat i que els infants aprenguin tot jugant i descobrint per ells mateixos, compartint les pròpies vivències, les experiències i les relacions amb els altres. Tenim en compte el joc i l'experimentació, oferim propostes i materials pensats i cuidats, proposem el treball internivell i la lliure circulació a la llar d'infants per afavorir les interrelacions; l'actitud de l'adult és primordial i és per aquest motiu que l'acompanyament a infants i famílies és respectuós, l'escola bressol és l'espai on es potencien les relacions entre iguals i on s'ha de tenir molta cura de l'organització dels espais.

PEDAGOGIA DE LA QUOTIDIANITAT

La vida quotidiana és la pedagogia que promou el dia a dia a l'EBM L'Estel.A través dels moments o situacions que es generen durant la jornada, es promouen nous aprenentatges. Els petits moments de la vida, rutines relacionades com el canvi de bolquer, l'esmorzar, l'hora de dinar, el descans, les propostes d'exploració i manipulació de diversos objectes i/o joguines, les relacions amb els seus iguals i amb els adults, transmeten infinitats d'aprenentatges.

L'escola bressol ha de recollir i preparar espais i materials on es produeixin aquestes interaccions, on l'infant pugui anar construint la seva pròpia identitat.

Fins ara la jornada a l'escola era dividida en moments de rutina i l'activitat del dia. Es creia que l'activitat era l'eix principal. S'ha pogut comprovar que aquesta premissa respon a un esquema mental de l'adult per estructurar el dia a la l'escola, però no respon a les necessitats dels infants. És per aquest motiu que els moments rutinaris són contextos privilegiats per donar seguretat i confort als infants. L'acollida al matí, el moment d'esmorzar, la higiene personal, tenir cura de les plantes del pati, del material, etc. són recursos que ajuden al desenvolupament de les capacitats dels infants.

Des de l'EBM L'Estels'ofereix diversos contextos per tal que els infants esdevinguin persones capaces. Capaços d'establir relacions, de resoldre situacions, de prendre decisions, d'obtenir eines per gestionar les seves pròpies emocions, contextos on puguin desenvolupar les seves capacitats afectives, motrius i cognitives amb un ambient preparat, pensat, organitzat, agradable i confortable, per cobrir les seves necessitats i afavorir el desenvolupament global dels infants.

L'infant construeix el seu propi coneixement establint vincles amb les persones que interactua cada dia, amb els materials, amb les diverses situacions viscudes va construint la seva pròpia imatge i la del món que l'envolta.

A través de la vida quotidiana oferim i construïm un espai no només per acompanyar a l'infant per la vida, sinó també un espai en què s'hi visqui. Un ambient que ofereixi als infants i famílies **CONFIANÇA**.

"Les activitats quotidianes lligades a la satisfacció de les necessitats bàsiques són l'eix de l'organització educativa i esdevenen una excel·lent situació per enfortir el vincle amb l'adult; per descobrir els propis límits, necessitats i possibilitats; per avançar en la comunicació i la construcció conjunta de significats; per anar percebent ritmes temporals: per anar copsant els espais viscuts: per anar sentint els valors culturals del seu entorn, i per anar guanyant autonomia". (Decret 101/2010)

Aprendre és construir significats i atribuir sentit a la realitat que l'envolta. Aquests significats enriqueixen el propi coneixement i li permeten la seva aplicació a noves situacions cada vegada més complexes.

Per tant, per poder projectar una acció educativa que contempli tots aquests aspectes cal definir el paper de l'adult, la importància de les relacions entre iguals i quines característiques ha de tenir el context educatiu de la llar d'infants. Tot això determina una acció educativa pròpia del centre. Aquests moments estan pensats i programats per l'equip educatiu en les graelles de programació.

Per veure la programació de la vida quotidiana, veure l'annex1 la programació de la vida quotidiana.

JOC I EXPERIMENTACIÓ

El joc, l'experimentació i la manipulació són la base de l'adquisició de coneixement de l'infant, per tant, cal vetllar perquè els nens i les nenes es desenvolupin a partir de les seves pròpies vivències.El joc a més a més d'aportar plaer, és una activitat que estimula, engega les habilitats cognitives dels infants i els permet el desenvolupament social i emocional.

A través del joc, l'infant descobreix les propietats dels objectes que l'envolten, resolt diferents situacions de la vida quotidiana i aprèn què hi pot fer (posar, treure, llançar, fer com si fos...). D'aquesta manera l'infant expressa la seva manera de veure el món i simbolitza el que sent, crea, imagina, estableix relacions, etc.

S'ofereix espais de joc i materials, que anomenem espais d'aprenentatge, per tal que l'infant pugui desenvolupar les seves capacitats. Per tant hem de tenir en compte les condicions en què es desenvolupa el joc i oferir:espais segurs i tranquils, amb lliure moviment i temps suficient per gaudir-lo i amb materials diversos que enriqueixin el joc.

Donem lloc tant al joc espontani com al joc preparat. El joc espontani es dona a partir de materials que tenen a l'abast: elements naturals, quotidians, variats... que enriqueixen els seus esquemes mentals perquè sorgeixen dels propis interessos.

En el joc preparat, oferim propostes relacionades amb els diferents llenguatges, el joc simbòlic, la psicomotricitat, la manipulació i l'experimentació…

Fem propostes atractives i adequades a l'edat i als seus interessos. Tenint clara la premissa que els infants aprenen a través dels seus sentits: del que veuen, senten, viuen, comparteixen, etc.

ACOMPANYAMENT RESPECTUÓS

L'acompanyament respectuós implica una sèrie d'actituds per part de l'equip educatiu cap als infants, perquè aquests se sentin respectats i dins d'un clima de confiança:

- **Afecte** l'afectivitat, la necessitat de ser estimat i valorat, és el motor que posa en marxa qualsevol tipus de desenvolupament sensorial, motor, cognitiu, lingüístic i social
- **Respecte**implica escoltar a l'infant, confiar en ell i acompanyar-lo en el seu procés evolutiu.
- **Confiança**per creure en un infant únic, capaç, competent, curiós i valent. Per aquest motiu acompanyem sense

Un bon vincle afectiu és el contrari a la dependència, és el que proporciona la seguretat bàsica que ens fa autònoms

interferir, deixant-lo fer i confiant en les seves possibilitats.

- **Relacions**que a la nostra vida són molt importants. A la l'escola bressol oferim relacions que ens aportin sensacions d'acollida, de confiança i respecte vers l'altre.
- **Donar temps**l'infant necessita temps per fer, temps per descobrir, per assimilar nous coneixements, per compartir, per relacionar-se, etc.

"*Quan un infant se sent respectat en un clima de confiança pot expressar el seu imaginari i les seves emocions sense por a ser jutjat*" Acoutourier (2004)

L'ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS

Són molts els pedagogs que ens diuen que la disposició de l'ambient i els materials que utilitzem, influeix significativament en les persones que l'ocupem i especialment quan els usuaris són infants, els quals a través de la interacció amb aquest, experimenten, interaccionen, coneixen i aprenen. És important que el medi sigui ric en estímuls, flexible perquè es pugui adaptar a les necessitats dels infants i acollidor per afavorir el benestar emocional d'aquests. Com que l'ambient afavoreix a les relacions entre infants i adults tindrem en compte l'estètica, l'ordre, la disposició del mobiliari, a fi d'aconseguir un espai agradable, habitable i d'aprenentatge.

El disseny de l'EBM L'Estel, la composa l'equip educatiu, la seva manera de fer, el barri on està situada l'escola i les diferents necessitats tant de les famílies com dels infants.

L'organització de la llar d'infants no comporta únicament una organització espacial, sinó també una filosofia educativa. L'organització ha de respondre a un model actiu i de respecte vers l'infant. Ha d'estar prèviament pensada i estructurada per tal de garantir una intencionalitat educativa amb la finalitat d'afavorir i potenciar el desenvolupament global i harmoniós de l'infant. És necessari disposar de contextos ben organitzats per afavorir l'autonomia dels infants propiciant una atmosfera emocionalment tranquil·la que possibiliti i afavoreixi el joc entre el grup d'iguals i la creació de vincles afectius entre els companys i les educadores, així com espais de joc individual. Un ambient tranquil, confortable i serè ajuda als infants a fomentar i potenciar la curiositat, les ganes d'explorar, de descobrir i aprendre. Per aprendre és necessari disposar d'un context capaç d'orientar la reflexió i la motivació que els nens/es tenen amb els joc que creen.

Per tant, per organitzar l'espai de la llar hem de realitzar un anàlisi i reflexió prèvia sobre:

- Les característiques i necessitats dels infants que conviuen a l'aula
- Les relacions i interaccions que es potencien o inhibeixen en aquest context
- El model d'acció educativa

L'espai ha de permetre viure i conviure tan a infants com a adults (educadors/es, famílies i personal no docent). En el quadre següent detallem algunes accions en relació l'espai:

INFANTS	Lliure moviment. Poder fer, amb llibertat i autonomia. Poder expressar les seves habilitats, competències i curiositats. Explorar, manipular i investigar sol i amb els altres infants o adults.
EDUCADORES	Disposar d'un espai de reflexió i compartir amb la resta de l'equip.
FAMÍLIES	Tenir un espai de trobada amb altres pares/mares i infants.

L'educador/a a través de l'observació contínua de les accions que hi succeeixen i dels usos que donen els diferents espais, ha d'anar creant i canviant els espais per permetre nous aprenentatges i tornar a generar sensacions i emocions. Tot això, tenint en compte tres factors que componen l'estètica dels espais: l'ordre i diversitat de materials, la flexibilitat i l'autonomia.

Temps i activitats quotidianes han d'estar envoltades d'un ambient relaxat i de respecte. Crear contextos on l'infant pugui actuar, moure's de forma autònoma.

PREPARACIÓ DELS ESCENARIS PREVISTOS

A continuació, detallarem de manera genèrica les possibilitats dels espais de l'escola segons el seu ús i la seva intencionalitat:

AULES

L'adequació i configuració de les aules han de contemplar el moment evolutiu del grup que utilitzarà aquell espai, així com les necessitats educatives específiques d'infants que requereixen una atenció més individualitzada. L'organització de les aules ha de ser enriquidora i flexible tenint en compte que tot el que presentem als infants ha de tenir una intencionalitat educativa. A continuació detallem algunes propostes de joc que es poden trobar a la llar d'infants. Cada aula s'adequa a l'edat i l'etapa evolutiva dels infants.

Racó del joc simbòlic.

En aquest espai d'aprenentatge hi podem trobar diferents ambients, tots ells relacionats amb el joc simbòlic. En un ambient tranquil i relaxat on es recrea allò que podem trobar a les cases: els diferents espais (cuina, dormitoris, etc.) i materials (llits, ninos, estris de cuina, etc.). A través d'aquest tipus de joc, l'infant interpreta i experimenta els diferents rols de manera lliure i ajuda a consolidar diferents aprenentatges socials. Es treballa l'autonomia, la convivència, la tolerància i la igualtat, els diferents llenguatges, etc.

Racó d'experimentació i creació

Aquest espai d'aprenentatge està pensat per a oferir diferents materials i elements, per tal que els infants puguin manipular, tocar, tastar, etc. A través dels seus sentits, els infants aniran descobrint sensacions i a partir d'això, aniran descobrint les diferents i diverses qualitats que tenen: pes, textura, color, olor, etc. Un material no estructurat que dona peu als nens i les nenes a interactuar amb les propostes de maneres diferents, deixant volar la seva imaginació cap a allò que volen fer: descobrir, sentir, provar, comprovar, etc.

Racó tou o de calma

Aquest espai d'aprenentatge està pensat com a zona destinada a activitats tranquil·les i pausades. Els materials que s'oferiran seran variats en funció de les necessitats que es detectin en cada grup. Es faran propostes de contes, animals, músiques i cançons. A través de la lectura, representació, audició, diàlegs i producció de diferents intencions comunicatives, els infants podran desenvolupar diferents llenguatges i mitjans de comunicació i expressió. Materials com matalassos, estores, amb llums tènues i amb l'objectiu de relaxar el gran grup o bé de manera individual, amb la intenció de reprendre l'atenció en un mateix i amb la resta. Moments per fer-nos presents com en el "bon dia", etc. En aquest ambient podem preveure objectes que no siguin fixes en l'espai perquè són de caràcter més delicat o no adequats per a una manipulació contínua dels infants.

Racó de construcció

Aquest espai d'aprenentatge és un espai amb diferents materials que afavoreixen el seu desenvolupament mental, l'estructura del pensament i del llenguatge. Amb creacions més elaborades, al mateix temps que apilen, encaixen, etc. també construeixen i projecten els seus pensaments. En aquest espai podran descobrir diferents formes, mides, etc. aprendre i construir els seus propis esquemes mentals a través de les característiques pròpies de cada material. Augmentaran la seva destresa manual, l'ordre, la memòria, la classificació... Les propostes variaran amb elements naturals i no estructurats que compleixin aquestes funcions: encaixos, blocs, anelles, peces de fusta, etc...

Espai d'aprenentatge motricitat fina

En aquest espai d'aprenentatge es trobaran materials per anar adquirint i perfeccionant l'habilitat motriu fina, és a dir, la motricitat que requereix més

exactitud i coordinació de la mà i l'ull. Podrem trobar propostes on els infants facin ús de la seva capacitat manual: posant, traient, enganxant, desenganxant, estripant, separant, etc. i el fet de repetir aquestes accions aniran donant destresa i més delicadesa en el gest, per a futurs aprenentatges.

Espai d'aprenentatge motricitat gruixuda

Aquest espai d'aprenentatge està pensat perquè l'infant pugui desenvolupar les seves capacitats motrius. En aquest espai trobarem materials perquè els infants puguin dominar progressivament el seu propi cos i anar adquirint noves habilitats corporals. D'aquesta manera el nen prova de manera espontània pujar, baixar, prendre equilibri, saltar, enfilar-se, etc. tot a través de les pròpies accions i de manera lliure.

Espai d'aprenentatge "el mirall i el tat"

Aquests dos materials estan pensants perquè l'infant pugui iniciar-se en la identificació de la pròpia identitat i diferenciar-se d'un mateix i dels altres, en mirar-se al mirall.El "tat" està pensat per a experimentar a través del joc, les sensacions d'amagar-se i desaparèixer. Així, com en algunes ocasions, ofereix a l'Infant l'oportunitat i l'espai per a poder-se sentir fora de la mirada dels altres i estar tranquil.

ESPAIS COMUNS

Aquests espais són utilitzats tan pels infants com per famílies, educadors/es, personal de serveis de l'escola i personal extern. Els espais comuns de l'EBM L'Estel són:

Entrada

És l'espai que dona la benvinguda a les famílies i als infants, i que per tant, s'ha de cuidar al màxim per tal de configurar-se com un espai acollidor i agradable que reflecteixi el model educatiu que segueix el centre.

El passadís

Els passadissos de la llar d'infants esdevenen, d'igual forma que l'entrada, espais on poder transmetre la línia pedagògica de l'escola. També són utilitzats per exposar documentació pedagògica i alhora també s'hi planifiquen espais de joc i propostes per treballar en grup reduït.

Despatx

És necessari que l'equip educatiu de la llar d'infants disposi d'un espai per les tasques administratives i de gestió i a més a més, poder trobar-se i reunir-se per reflexionar de forma conjunta sobre aspectes del dia a dia de l'escola, sobre la pròpia pràctica, i/o fer treball individual.

Office

La llar d'infants disposa de dos office per rebre i preparar el menjar.

Polivalent petita

És un espai versàtil que permet fer desdoblaments d'aules i menjador dels grans.

Polivalent gran

És un espai versàtil que permet fer desdoblaments d'aules, sessions de psicomotritat, trobades amb tots els infants del centre i el dormitori dels grans.

ESPAIS EXTERIORS

L'espai exterior, ha d'estar pensat i dissenyat per tal que els infants puguin expressar-se, descobrir i viure petites històries. Un espai que afavoreixi la diversitat d'usos, on els infants investiguin, s'equivoquin, creïn, provin i així consolidar aprenentatges i puguin construir-ne de nous. L'escola disposa d'un espai exterior, que està pensat i cuidat per oferir diferents propostes i gaudir-lo a les diferents estacions de l'any.

A part de les propostes diàries ens permet fer trobades, festes, celebracions i diferents tipus d'activitats: berenar plegats, fer jocs d'aigua, etc.

"*Es tracta de crear espais exteriors acollidors i bells, espais que afavoreixin no tan sols els moviments plens de vitalitat i de risc, sinó també la intimitat i la tranquil·litat. Es tracta doncs, de mantenir els espais exteriors amb la mateixa cura que es dedica als espais interiors*". **Penny Ritscher**.

Tenim el pati distribuït amb diferents espais de joc, els detallem a continuació:

La muntanyeta

És un espai de joc natural, recobert amb herbes aromàtiques i gespa. Està dissenyada amb diferents elements (graons, pedres, desnivells, etc.) que estimulen el joc psicomotriu dels infants.

Estructures de fusta

Tenim tres grans estructures de fusta per potenciar la psicomotricitat gruixuda. Són: la rampa que comunica amb el jardinet, el pont mòbil i el triangle de Pikler.

El sorral

És un espai delimitat, on hi trobem sorra fina per terrejar.

La font

És un punt d'aigua a l'abast dels infants.

Bagul

És on hi tenim guardats els diferents materials del pati: pales i galledes, fireta, cotxes, construccions i pilotes.

La cuineta

És un espai de joc simbòlic, on utilitzen elements naturals per imitar situacions de la vida quotidiana.

La caseta

És un espai de joc simbòlic, que també els permet amagar-se.

L'escenari

Aquest espai està pensat per estimular l'expressió corporal, la imaginació i la creativitat.

Els gronxadors

Tenim tres gronxadors dos de fixos de terra i un de mòbil penjat a l'arbre.

Taules de pícnic

Hi tenim dues taules amb bancs, ubicades a la zona d'ombra. És un espai tranquil que potencia les relacions entre els infants.

El jardinet

És un espai natural amb arbustos, que serveixen per amagar-s'hi. Està elevat i permet tenir una altra visió del pati i del carrer.

El rocòdrom

Són dues fileres de preses, enganxades a la paret, que permet fer joc psicomotriu.

Jardineres

Les jardineres hi tenim plantes aromàtiques i flors de temporada.

Taules d'experimentació

Serveixen per fer activitats d'experimentació i manipulació al pati.

6.1.3. ORGANITZACIÓ DEL SERVEI ESCOLAR

Ens organitzem en quatre aules: en cada aula hi ha una mestra/tutora i en cada nivell hi ha una tècnica fent el suport. La direcció fa tasques de suport en les aules, a banda de les tasques pròpies de direcció. El centre compta amb una administrativa i un auxiliar d'equipaments que venen unes hores concretes ja que aquesta figura és compartida amb la resta d'escoles de la concessió.
I finalment, cada curs, en funció de les necessitats, s'incorporen les figures de monitora de menjador, en la franja del migdia.

ELS ÀPATS

Els àpats són moments de la vida quotidiana molt importants, per això estan prèviament pensats i programats. Per veure la programació, veure graella dels àpats de l'annex 1.

Procediment al·lèrgies i intoleràncies

El present procediment busca establir els mecanismes de control i de traspàs d'informació en casos d'infants amb al·lèrgies i/o intoleràncies, per tal d'evitar possibles accidents i per garantir el compliment en matèria de protecció de dades de caràcter personal, tenint en compte que les dades relatives a la salut de la persona són considerades de nivell alt.

Recepció de la informació: La família haurà d'aportar l'informe mèdic que indiqui les pautes d'actuació en cada cas concret(llistat d'aliments i/o productes que generin reaccions al·lèrgiques, etc.)a la direcció del centre. Així garantim que la direcció disposa, des del primer dia, de la informació relativa a l'al·lèrgia i/o intolerància de l'infant en qüestió. La direcció o la tutora manté una breu entrevista amb la família per tal de clarificar conceptes i possibles dubtes. Caldrà omplir un full de recepció de la documentació de la matrícula, especificant la documentació entregada, la data i la persona que la rep.

Arxiu de la documentació: La documentació relativa a al·lèrgies i/o intoleràncies s'arxiva conjuntament amb la resta de documents relatius a l'infant formant-ne el seu expedient. Aquest expedient ha de ser identificable a primera vista ja que és important poder-lo localitzar fàcilment no només per poder consultar la informació que conté, sinó també per poder identificar quins nens/es i de quines aules, tenen algun tipus d'al·lèrgia i/o intolerància. Aquesta identificació pot fer-se mitjançant algun gomet o algun altre símbol que ens doni aquesta informació a primer cop d'ull. Veure l'annex 3 la documentació del protocol.

Comunicació a l'equip: La comunicació es realitzarà en una reunió formal d'equip fent-ne esment en l'acta de la reunió. Aquest traspàs d'informació es sustentarà amb la documentació entregada per la família i es donarà una còpia de les pautes d'actuació i de la llista d'aliments o productes susceptibles de provocar una reacció a l'infant a la persona tutora del nen/a. Aquesta documentació estarà guardada a l'aula en un lloc que no estigui a la vista però si a l'abast de qui el pugui necessitar i s'emplaçarà a les persones que puguin necessitar-la (tècniques, altres mestres que puguin responsabilitzar-se de l'infant en algun moment donat, etc.). Un cop notificat aquest fet a l'equip, caldrà que signin l'acta conforme n'estan assabentades.

Persones de pràctiques i acollida de nous professionals: En aquests casos, cal incloure el punt d'infants amb intoleràncies i/o al·lèrgies en la informació a traspassar i es farà constar en algun registre oportú per verificar que s'ha fet el traspàs d'aquesta informació. El registre pot ser una acta de reunió, el registre d'acollida, etc.

Comunicació a l'empresa de càtering: En el cas que l'infant utilitzi el servei de menjador, caldrà notificar a l'empresa de càtering. Caldrà que fem arribar còpia de tota la documentació relativa de l'infant a l'empresa, fent signar un full conforme s'ha notificat aquest fet amb la data en la que s'ha fet i amb la relació de la documentació aportada.

Seguiment i control: A l'office, en un lloc no visible (darrera una porta d'armari o en un calaix tancat) s'enganxarà un llistat dels nens i les nenes que tenen algun tipus d'afectació especificant l'aliment o el producte que li produeix aquesta al·lèrgia o intolerància amb la llista que ens haurà facilitat la família.

Així mateix, en el llistat de les mestres on s'apunten diàriament els nens i les nenes que utilitzaran el servei de menjador i/o berenar, caldrà que l'infant en qüestió estigui identificat amb un color específic pel tipus d'al·lèrgia/intolerància com, per exemple, groc: al·lèrgia a l'ou, blau: intolerància a la lactosa, vermell: celiaquia, etc. La llegenda de colors estarà especificada en el mateix llistat. D'altra banda, caldrà que aquesta llista no estigui mai a la vista, és a dir, caldrà guardar-la en un lloc tancat i serà només d'ús intern per tal de poder fer el seguiment de menús demanats. Així, la persona encarregada de demanar els menús a la cuina o a l'empresa de càtering (sigui la monitora de menjador, l'administrativa, etc.) disposarà de la informació pertinent en els llistats de cada aula.

Recepció menjar: Finalment, caldrà que la persona encarregada de rebre el menjar, verifiqui oportunament que s'ha rebut el menjar especial amb les condicions adequades. Aquesta verificació es pot fer en el mateix albarà que deixa l'empresa de càtering o en un full a part en el cas de no disposar d'albarà.

Remissió de la intolerància / al·lèrgia: En ambdós casos, tant en intoleràncies com al·lèrgies, es pot donar el cas que remetin amb el pas del temps. Si ens trobem amb un infant al centre el qual tenia diagnosticada una intolerància o una al·lèrgia caldrà que la família ens faci arribar un informe mèdic on s'expliciti la remissió de l'afectació en concret. Aquesta documentació l'adjuntarem a l'expedient de l'infant i en farem esment en el llistat d'aportació de la documentació per part de la família. Aleshores, procedirem a treure els indicatius que havíem posat per identificar el nen/a tant en l'expedient, com en el llistat de control diari de menjador, com en el llistat de la cuina.

Bones pràctiques per millorar la bona gestió: A continuació detallem bones pràctiques que utilitzen diferents serveis, (segons cada realitat) per millorar la bona gestió de les al·lèrgies i les intoleràncies dins la llar d'infants.

- Ubicar tots els infants amb intolerància en una mateixa taula per impedir (en la mesura que sigui possible) l'intercanvi de menjar entre altres nens/es. (Segons la realitat de cada escola)
- Ubicar als infants amb intolerància de cap de taula
- Servir sempre la mateixa persona referent el menjar d'aquests infants
- Diferenciar i ubicar els estris que s'utilitzen a l'hora de repartir el menjar: culleres, tisores, plats... en un lloc diferent i utilitzar els plats i els estris d'un color diferent
- Si porten els dinar o berenar de casa, i s'ha de posar a la nevera, ubicar-ho dins la nevera en un prestatge separat del resta de menjar i sempre utilitzar el mateix
- Servir primer, als infants amb intolerància

DESCANS

En la següent graella hi trobem tots els aspectes sobre el descans veure la graella del descans de l'annex 1.

6.1.4. SERVEI D'ACOLLIDA I PERMANÈNCIA

El servei d'acollida matí s'oferirà cada dia de 7:45h a 8:45h o de 8:15 a 8:45 del matí, mentre que el servei post-escolar, o acollida de tarda, s'oferirà en horari de 17h a 18h o de 17 a 17:30h de la tarda, sempre hi quan hi hagi cinc infants que en vulguin disposar, com a mínim. Si duran el curs hi ha alguna baixa, i no s'arriba al mínim establert, s'haurà de tancar el servei. Tenint en compte que els infants no poden assistir més de vuit hores a l'escola.

Durant el curs es vetlla per oferir el servei a les famílies que puguin estar interessades. Aquest tipus de servei, igual que el menjador, han esdevingut serveis autofinançats per les pròpies famílies.

ACOLLIDA (matí, migdia i tarda)			
FUNCIONS	OBJECTIUS	METODOLOGIA	AVALUACIÓ

Conciliar la vida laboral i familiar. Garantir una entrada i sortida esglaonada de la llar d'infants que permeti una atenciópersonalitzada de cada infant i la seva família	Oferir un espai tranquil i relaxat que permeti l'inici i la finalització de l'activitat escolar de l'infant d'acord amb les seves necessitats. Proposar activitats lúdiques als infants. Potenciar les relacions entre els nens/es dels diferents grups d'edat del centre.	Serem respectuosos amb el ritme de cada infant. Proposarem activitats adequades a cada moment del dia en cada servei: esmorzar, reposar, etc. Els espais estaran organitzats per tal de promoure les relacions entre els infants de tots els grups. Comptarem amb una programació específica pel servei post - escolar	En les reunions de nivell, es valorarà amb els educadors/es referents com viuen els infants aquests serveis i la sevaeducació. En la memòria anual es recollirà la valoració d'aquestsespais durant tot l'any.

7. CRITERIS EN RELACIÓ AL PERSONAL

Tal com estableix l'Ajuntament en el Plec de clàusules de la concessió, per a la prestació del servei i organització de la plantilla de personal cal seguir les orientacions del decret 282/2006, de 4 de juliol, pel qual es regula el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres. Tanmateix consultem sempre les instruccions per a les llars d'infants que publica el Departament d'Educació l'any en curs i que detallen els aspectes d'organització i funcionament, i orientacions generals, que possibiliten l'aplicació pràctica de la normativa vigent en els aspectes didàctics i pedagògics, de gestió i de personal.

La llar d'infants l'Estel té una plantilla de personal formada pels llocs de treball següents:

- Director/a de 32 hores setmanals: 16 hores de gestió i 16 hores de suport a les aules.
- 4 mestres amb jornada sencera de 32 hores setmanals.
- 1 tècnic/a d'educació infantil amb jornada sencera de 30 hores setmanals.
- 1 tècnic/a d'educació infantil amb jornada parcial de 16 hores setmanals.
- 1 monitor/a de menjador amb una jornada parcial de 15 hores setmanals.
- 1 conserge o auxiliar d'equipament amb una jornada de 20 hores setmanals que es comparteix amb la Lluna i Petit Príncep.
- Administratiu/va amb jornada sencera de 35 hores setmanals que es comparteix amb la Lluna i Petit Príncep.

7.2. CRITERIS EN RELACIÓ AL CENTRE

7.2.1 HORARIS

A part de seguir la normativa vigent i el que les inspeccions vagin aconsellant-nos d'acomplir, com a centre hem acordat uns criteris en relació a diferents aspectes de la vida del centre.

SERVEIS	HORARIS	ENTRADES	SORTIDES

Acollida matí	7:45 a 8:45		
Llar d'infants matí	8:45 a 12:00	8:45 a 9:15	12:00 a 12:30
Menjador	12:00 a 15:00		14:45 a 15:15
Llar d'infants tarda	15:00 a 17:00	14:45 a 15:15	17:00
Acollida tarda	17:00 a 18:00		

Els horaris de la llar d'infants són flexibles i adaptats a les demandes de les famílies. Tot i així, els nens i les nenes no poden romandre més de 8 hores a l'escola, perquè és una recomanació pedagògica fixada per l'Ajuntament. Les entrades i sortides de l'escola són flexibles. Les famílies compten amb mitja hora de marge per portar i recollir al seu infant en les entrades i sortides al llarg del dia. En general, tot i mantenir el compliment de l'horari pactat, s'intentarà ser flexible en els horaris d'arribada i recollida.

8.RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

Com ja hem exposat en el desenvolupament de tot el Projecte Educatiu de Centre, per nosaltres la família esdevé l'eix central de la nostra intervenció com a primers responsables de l'educació dels infants. Aquesta és una tasca compartida entre família i escola, per aquest motiu creiem imprescindible fer partícips als pares i mares de la vida dels seus infants al centre.Per tal que això sigui possible, caldrà organitzar la vida del centre, de manera que permeti la comunicació diària i fluida entre educadors/es i famílies, i promogui la seva participació.

8.1. PARTICIPACIÓ I MITJANS DE RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES DE L'ESCOLA

És imprescindible que els pares i mares sàpiguen què viuen en cada moment els seus infants a l'escola. Per aquest motiu els mantenim informats dels objectius de treball i les activitats concretes, o bé en forma de circular informativa o bé a partir de la cartellera d'informació de la mateixa escola.

Des que es va posar en funcionament el centre, hem constatat que les famílies valoren positivament totes aquestes informacions i que participen de bon grat en la posta en marxa de les diferents activitats en la mesura que se'ls demana. També hem comprovat que la forma de documentar la nostra activitat diària en les parets, cartelleres , aules, etc.dona

informació als pares i mares sobre el què fem i com ho fem, com entenem la nostra tasca educativa, quina visió tenim dels nostres infants i de les seves famílies, per tant, considerem que són aspectes importants.

També tenim en compte la importància de les noves tecnologies, comptem amb altres eines per a informar i documentar: correu electrònic, xarxes socials, etc. són un nou canal de comunicació. Som conscients i sabem, que no totes les famílies compten amb ordinador i/o internet, però la gran majoria també rep les diverses informacions de manera digital,a més a més, del suport en paper. És un canal més amb l'objectiu de fer arribar les informacions de manera ràpida i eficaç.

Per altra banda, també volem donar importància a la rebuda que tenen les famílies a l'arribada i a la sortida en quan al personal que hi ha al despatx: direcció i administració està en les hores puntes, sobretot, per atendre totes aquelles necessitats que manifestin.

Per tot això, el treball amb les famílies s'estructura a través de totes aquestes vies que es detallen a continuació:

Agenda

Donem informació diària a les famílies a través de l'agenda. Aquestes agendes són personalitzades i pretenen que els pares i mares puguin tenir tota aquella informació bàsica del dia a dia. També serveix per comunicar-nos amb les famílies.

Entrades i sortides

En les entrades i sortides dels infants, és un moment de relació entre l'educadora i la família.

Informes i entrevistes

- E
  ntrevistes: se'n fan dues individuals, una a l'inici de curs i l'altra durant el 2n trimestre, amb la tutora.
- I
  nformes: a final del tercer trimestre es dona informació de l'evolució que ha fet cada infant, amb la possibilitat de demanar entrevista si és necessari per fer algun aclariment.
- R
  eunions informatives generals de centre: es realitza una reunió amb totes les famílies del centre abans de començar el nou curs, per a informar de l'inici del curs i del seu funcionament.
- R
  eunions de grup: un cop començat el curs es realitzen també les reunions de les educadores amb les famílies de cada aula per parlar dels primers dies, presentar programacions més concretes, resoldre dubtes, etc.

En el cas que una família li calgui una trobada per parlar d'aspectes més a fons, comptem amb unes hores setmanals d'atenció a les famílies. Aquesta entrevista la pot demanar tant l'educador/a, com la mateixa família.

El racó de pares i mares

A l'entrada de les escoles trobem el Racó de Pares i Mares, un espai on se'ls ofereixen articles d'interès, revistes, llibres interessants, etc. També poden trobar-hi informacions sobre activitats per infants que es fan a la ciutat i municipis propers. En aquest mateix

espai hi ha la possibilitat que les famílies hi pengin coses seves actuant com a taulell d'anuncis.

Carta compromís educatiu

A l'escola, hi ha formulada una carta de compromís educatiu amb les famílies. En aquesta carta s'expressen els compromisos que cada família i el centre s'avenen a adquirir per garantir la cooperació entre les accions educatives d'ambdues parts en un entorn de convivència, respecte i responsabilitat en el desenvolupament de les activitats educatives.

Consell Escolar

És un organisme més formal on són representats tots els sectors que intervenen en el funcionament de la llar (famílies, equip de la llar i ajuntament). Es constitueix i funciona d'acord amb la regulació específica: Llei orgànica 2/2006 d'Educació (LOE) , Decret 282/2006 , de 4 de juliol , pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres i Decret 102/ 2010 , de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius que regula la renovació dels membres del consell escolar, i l'article 45 de la mateixa norma n'estableix la composició en els centres públics.

Aquest òrgan té funcions de coordinació entre totes les parts i a ell es poden fer arribar informacions, dubtes i suggeriments de tots els estaments representats. En molts casos són part participativa de les activitats i la vida de l'escola.

L'educació dels més petits és una tasca compartida entre família i escola. Així doncs, pensem que és important dotar de contingut pedagògic aquest consell, interessa que les famílies puguin participar de la totalitat de la vida del centre i que conjuntament, famílies i educadors/es, i altres participants, anem fent un projecte compartit.

Escola oberta

Un dels nostres principis és que ens definim com una escola oberta, on les famílies poden participar i compartir de l'educació dels seus fills, tant a través del dia a dia de l'escola, com d'activitats especials, festes, etc. Donem cabuda tant a la participació espontània de les famílies en la rutina del dia a dia, com també a compartir una activitat preparada per a ells.

9. TREBALL EN XARXA

El treball en la comunitat, relacionant-nos i coordinant-nos amb els diferents serveis que tenen com a objecte d'intervenció els infants petits i les seves famílies, ens dona una visió més ample de tot l'entorn dels infants i ens ofereix l'oportunitat de compartir el que anem treballant, veure formes diferents d'intervenir, conèixer d'altres professionals, oferir a les famílies recursos que tenen al seu abast i en definitiva oferir una atenció més adequada i de qualitat.

Treballar coordinadament amb altres serveis demana haver-nos conegut primer, pensar en què és el que ens podem oferir i compartir, com podem treballar plegats i posteriorment planificar accions conjuntes. Això demana l'esforç d'apropament de tots i totes i uns objectius de treball clars.

Els nostres objectius són:

- Participar en el treball transversal d'infància amb la xarxa social, sanitària i educativa de la ciutat.
- Potenciar el treball comunitari i la coordinació amb diferents equips que treballen amb infància i

famílies.

- Aconseguir informació i / formació per tal d'elaborar un marc de referència teòric del treball amb famílies.
- Realitzar tasques de recerca, investigació i docència en l'àmbit de les famílies amb infants petits.

La xarxa amb que es treballarà des del centre serà:

Serveis Socials

Es manté un contacte permanent amb els equips dels serveis socials municipals per tal de poder establir nexes per treballar el funcionament general de l'escola, les necessitats genèriques de les famílies, l'elaboració de programes preventius i les aportacions que es puguin oferir a les famílies, preparant xerrades que els acostin més informació i orientació sobre temes relacionats amb la petita infància.

La Llar d'infants l'Estel continuarà essent part activa de la taula de coordinació davant la detecció de situacions de risc en infants de 0/3 anys mitjançant un protocol de coordinació on participen les EBASP de les diferents zones, el CDIAP del Bages, les ABS i CAP de cada territori i les llars d'infants.

Centres d'Atenció Primària

La llar d'infants vetlla pel benestar del infants que atén des del treball preventiu. En aquest sentit s'estableixen contactes amb els responsables de pediatria, amb el centre de planificació familiar i l'equip de llevadores per tal de veure la possibilitat d'acordar criteris unificats d'actuació amb els infants, de demanar orientacions sanitàries referides a la salut preventiva, tant pel què fa als infants com pel què fa a la actuació del centre, així com poder portar un control de les vacunacions.

El CAP de referència és el CAP Bages, però també mantenim molta relació amb el CAP del Barri Antic, doncs moltes de les nostres famílies pertanyen a la seva zona. Així com la resta de CAPs de la ciutat.

La relació amb els equips de salut ha de ser fluïda de tal manera que permeti resoldre de forma ràpida i eficient dificultats importants que puguin sorgir en el si del centre.

També creiem interessant crear espais de formació continuada per als professionals de la escola en temes de salut preventiva que considerem rellevants com: primers auxilis, alimentació i nutrició.

Centre d'Atenció a la Dona

És important que la ciutat compti amb un centre d'atenció a la dona que els ofereixi suport a diferents nivells. Nosaltres en el centre treballem amb múltiples models familiars i d'entre tots aquests, les llars monoparentals sustentades per dones en són una bona part.

Creiem important mantenir contacte continuat per tal de fer derivacions de dones d'una banda i l'altra, proposar accions conjuntes en els grups dels serveis educatius per infants i famílies.

També podríem fer partícips a les famílies del centre d'alguns dels actes que s'hi porten a terme, així com també plantejar algunes xerrades per a pares i mares.

Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç del Bages

El treball de coordinació amb el CDIAP des del centre educatiu per infants i famílies, és imprescindible. La detecció de dificultats en un infant petit el més aviat possible i l'inici d'un treball multidisciplinar ens garanteixen un millor pronòstic d'evolució de l'infant. Per tant la detecció de del centre educatiu i posterior derivació és de vital importància.

El CDIAP del Bages i les llars d'infants municipals han posat en marxa un projecte de prevenció i detecció precoç. L'objectiu del projecte és la detecció de casos susceptibles de ser atesos directament per l'equip del CDIAP i alhora fer un treball de suport i

seguiment a d'altres infants que presenten dificultats més lleus des dels mateix centre, però comptem amb el suport dels professionals del CDIAP.

Regidoria d'Educació

Com a equipaments municipals, la relació amb l'Ajuntament de Manresa és fonamental. Es manté una coordinació amb els referents de la regidoria d'educació per fer el seguiment de l'adequació del funcionament del centre al model i orientacions municipals. Així mateix sempre que sigui necessari, es mantindrà un contacte amb el Departament de Salut Escolar de l'Ajuntament per temes de seguretat i higiene, alimentació, revisió de menús, transport i conservació del menjar que les famílies porten de casa, etc.

Centres d'Educació Infantil i Primària Manresa

La llar d'infants l'Estel està ubicada al mateix edifici que l'escola Renaixença. Per aquest motiu és convenient treballar per una bona coordinació, sobretot amb els equips de mestres del segon cicle d'educació infantil, per tal de poder portar a terme alguns petits projectes de treball amb els infants de manera conjunta. Això seria molt adequat pensant sobretot en els infants de 2/3 anys que fan el darrer curs al nostre centre i que inicien l'escolaritat el curs següent a l'escola.

Al finalitzar l'últim any del primer cicle d'educació infantil serà important fer un traspàs mitjançant el document de traspàs del Departament d'Educació. En aquest sentit, és també necessari coordinar-se amb l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP) del departament d'Educació de la Generalitat al territori per derivar els nens/es que poden necessitar un seguiment en la seva incorporació a la segona etapa d'educació infantil.També caldrà coordinar el treball a fer amb cada família en particular per tal que visqui aquest pas a l'escola de primària de la forma més tranquil·la i entenedora possible.

Llars d'infants del municipi

La realitat de les llars d'infants de la ciutat de Manresa és variada, algunes són de titularitat pública , les municipals i les de la Generalitat i d'altres de titularitat privada.

Malgrat les possibles diferències existents entre totes elles cal fer un esforç de treball coordinat.

Aquest treball conjunt podria ser a través de la formació dels professionals. Tots i totes pensem que la formació continuada és necessària per als educadors/es de les llars d'Infants. Així podem establir coordinacions per tal de detectar les diferents necessitats formatives, posteriorment fer-ne una anàlisi comú i fer una proposta de formació concreta a CRP del territori.

A partir del coneixement mutu segur que serà possible continuar treballant conjuntament en determinats àmbits.

Centre de Recursos Pedagògics

La relació amb el CRP és fonamental si tenim en compte la importància que té per a l'equip la formació i el reciclatge. També la utilització que es pot fer dels materials de préstec i dels llibres i revistes especialitzades.

Com ja hem esmentat en el punt anterior, el CRP podria esdevenir un element vertebrador de la relació i coordinació entre els serveis educatius de la petita infància.

SSIF

El Servei de Suport i Informació a les Famílies amb fills entre 0 i 18 anys és un servei municipal que vol donar resposta a necessitats dels infants i famílies de la ciutat de Manresa, com a suport als pares des del punt de vista educatiu.

Donat que atenem la mateixa franja de població infantil i que el nostre centre compta amb un seguit de serveis d'atenció a la petita infància i la família, caldrà dur a terme una coordinació per tal d'oferir propostes

consensuals i que augmentin i diversifiquin l'atenció de les famílies amb infants petits.

Biblioteca del Casino

Les llars d'infants participem conjuntament en el projecte "Nascuts per llegir" impulsat per la biblioteca i valorat per l'equip educatiu i les famílies com a molt positiu. Al llarg del curs, també es programen dues sortides pels dos nivells.

Conservatori municipal de música de Manresa

Per tal d'apropar la música als més petits, assistim a un concert especial per les llars d'infants de Manresa a l'auditori Miquel Blanch, en el qual es representa un conte musicat, que prèviament es treballa a l'escola.

Centre ocupacional Canonge

Aprofitant que el centre de la fundació Ampans es troba a prop de l'escola, portem a terme activitats conjuntes amb l'objectiu de col·laborar en la integració de les persones amb discapacitat intel·lectual.Una dia a la setmana ve un grup de 4 o 5 adults amb una educadora, a fer tasques de suport: ajudar als infants, preparar el berenar, etc. També participen en les sessions de psicomotricitat al Pujolet, acompanyant-nos tant a les sessions, com en el trajecte de tornada, en aquesta activitat venen dos adults.

Pavelló poliesportiu del Pujolet

Fem ús de les seves instal·lacions, un cop a la setmana. Fem una sessió de psicomotricitat amb els alumnes de maternal, cada quinze dies hi va una aula. Aquestes sessions van bé per a poder fer propostes de motricitat gruixuda, jocs col·lectius, iniciar-nos en l'adquisició d'hàbits i normes de jocs esportius, etc.

Projecte Educatiu d'Entorn

Participem en el PEE de la nostra ciutat, que té com a objectiu aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana.

Xarxa MEI

Participem en el projecte engegat per la regidoria d'Educació, Xarxa Mei (Manresa Escoles Innovadores), adreçat a la transformació educativa, per tal de compartir i enriquir-nos del treball pedagògic a nivell de ciutat.

10. PROPOSTA DE SERVEIS COMPLEMENTARIS

Per altra banda, se segueixen oferint uns serveis distintius, adreçats a totes les famílies, de dins i de fora de l'escola, en la franja de 0-6 anys. Uns serveis que ja havien tingut cabuda en el dia a dia de l'escola però que actualment es gestionen de manera diferent i en funció de si hi ha un mínim o no, es poden engegar. Serveis complementaris que s'oferten periòdicament en el centre i que es programen en coherència amb el PEC, però que no suposen l'activitat ordinària del centre.

La seva finalitat és incidir en la millora de la qualitat de vida dels infants, promovent els seus drets i vetllant per les seves necessitats per mitjà d'uns espais de trobada entre les famílies i els infants, mitjançant la intervenció de professionals experts.

Per tant són espais on es donen múltiples interaccions. Són uns escenaris privilegiats per treballar les relacions vinculars i el procés d'autonomia dels infants.

L'organització i coordinació dels professionals d'aquests serveis ajudarà a trobar les millors estratègies de relació i superació de dificultats, tot afavorint l'intercanvi de les informacions pertinents de cada cas i potenciant la seguretat en les relacions vinculars mare – pare - fills, que estan en la base de tot el procés de canvi i creixement. Actualment s'oferta l'Espai Xics i Grans, l'Espai Nadó i diversos tallers i xerrades:

Espai Xics i Grans

Un lloc de trobada per a famílies amb infants de 12 a 36 mesos. Els infants poden jugar de forma lliure o dirigida. Això els permet relacionar-se amb altres nens i nenes, mentre els adults, a més de participar del joc, tenen l'oportunitat d'aprendre a observar-los i intercanviar experiències i coneixements amb la resta de famílies i els professionals del servei.

Es tracten diferents temàtiques relacionades amb l'educació dels fills que es compaginen amb la realització de tallers o activitats lúdiques. Poden assistir-hi pare, mare o ambdós , acompanyats del seu fill o filla.

Espai Nadó

És un espai que pretén potenciar la relació entre el nadó i la família. A l'Espai Nadó es poden compartir amb altres mares, pares i professionals diferents experiències, els dubtes o les inseguretats a més de les moltes alegries i plaers que comporta tenir un fill. Les activitats són participatives i flexibles per tal de respondre als interessos i les demandes dels assistents.

Escola de Nadal i Setmana Santa

És un servei que s'ofereix a la ciutadania adreçat als infants de 0 a 6 anys, els dies laborables de les vacances escolars de Nadal i Setmana Santa, per facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar.